

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

**Informační zdroje pro analýzu cenných
papírů**

Bc. Daniela Burešová

Diplomová práce

2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Daniela BUREŠOVÁ**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a management podniku**

Název tématu: **Informační zdroje pro analýzu cenných papírů**

Zásady pro vypracování:

1. Stanovení cílů diplomové práce
2. Charakteristika druhů cenných papírů
3. Vymezení metod analýz cenných papírů
4. Definování indikátorů kapitálového trhu
5. Popis tištěných zdrojů
6. Popis on-line zdrojů pro analýzy cenných papírů
7. Vyhodnocení využitelnosti zdrojů pro analýzu cenných papírů
8. Formulování závěrů a doporučení

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- KEYES, Thomas R., MILLER, David. *The Global Investor : How to Buy Stocks Around the World*. 1st edition. New York : Longman Financial Services Publishing, 1990. 292 s. ISBN 088462-914-7.
- KOHOUT, Pavel, HLUŠEK, Martin. *Peníze, výnosy a rizika : příručka investiční strategie*. 2. rozš. vyd. Praha : Ekopress, 2002. 214 s. ISBN 80-86119-48-3.
- MUSÍLEK, Petr. *Trhy cenných papírů*. 1. vyd. Praha : Ekopress, 2002. 459 s. ISBN 80-86119-55-6.
- NÝVLTOVÁ, Romana, REŽŇÁKOVÁ, Mária. *Mezinárodní kapitálové trhy : zdroj financování*. 1. vyd. Praha : Grada, 2007. 222 s. ISBN 978-80-247-1922-1.
- PAVLÁT, Vladislav. *Kapitálové trhy*. 2. dopl. vyd. Praha : Professional Publishing, 2005. 318 s. ISBN 80-86419-87-8.
- REJNUS, Oldřich. *Teorie a praxe obchodování s cennými papíry : investice do cenných papírů, světové kapitálové trhy, specifika soudobého kapitálového trhu České republiky*. 1. vyd. Praha : Computer Press, 2001. 257 s. ISBN 80-7226-571-7.
- VALDEZ, Stephen , WOOD, Julian. *An introduction to Global Financial Markets*. 4th rev. edition. New York : Palgrave Macmillan, 2003. 403 s. ISBN 1-4039-0011-6.
- VESELÁ, Jitka. *Investování na kapitálových trzích*. 1. vyd. Praha : ASPI, 2007. 703 s. ISBN 978-80-7357-297-6.

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Pavel Duspiva, CSc.
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání diplomové práce: 23. června 2009

Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2010

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 26.4. 2010

Poděkování:

Tímto bych chtěla poděkovat doc. Ing. Pavlu Duspivovi, CSc. za trpělivé vedení mé diplomové práce, věnovaný čas a cenné rady při jejím zpracování.

V Pardubicích dne 26. 4 2010

ANOTACE

Diplomová práce je zaměřena na problematiku akciových trhů. Zabývá se popisem cenných papírů a jejich analýzami a následně hodnotí a srovnává kvalitu informačních zdrojů, a to jak tištěných tak i on-line, které se dále člení na domácí a zahraniční zdroje.

KLÍČOVÁ SLOVA

investor; cenné papíry; analýzy; kapitálový trh; tištěné zdroje; on-line zdroje; kurzy; indexy

TITLE

Sources of information for the analysis of securities

ABSTRACT

The thesis is focused on equity markets. It describes the securities and their analysis and then evaluates and compares the quality of information sources, both printed and online, which are further divided into domestic and foreign sources.

KEYWORDS

investor; securities; analysis; capital market; printed sources; on-line sources; courses; indices

OBSAH

ÚVOD	9
1 CENNÉ PAPIŘY	10
1.1 AKCIE	11
1.1.1 <i>Formy akcií</i>	11
1.1.2 <i>Druhy akcií</i>	12
1.2 DLUHOPISY	12
1.2.1 <i>Náležitosti dluhopisů</i>	13
1.2.2 <i>Formy dluhopisů</i>	14
1.2.3 <i>Druhy dluhopisů</i>	14
1.3 SMĚNKA	15
1.3.1 <i>Druhy směnek</i>	15
1.4 DALŠÍ DRUHÝ CENNÝCH PAPIŘŮ	17
1.4.1 <i>Zatímní listy</i>	17
1.4.2 <i>Podílové listy</i>	18
1.4.3 <i>Kupony</i>	18
1.4.4 <i>Šek</i>	19
1.4.5 <i>Náložné listy</i>	19
1.4.6 <i>Skladištní listy</i>	20
1.4.7 <i>Vkladní listy</i>	20
1.4.8 <i>Opční listy</i>	20
2 METODY ANALÝZ CENNÝCH PAPIŘŮ	22
2.1 ANALÝZA AKCIOVÝCH INSTRUMENTŮ	22
2.1.1 <i>Fundamentální analýza</i>	22
2.1.2 <i>Technická analýza</i>	25
2.1.3 <i>Psychologická analýza</i>	32
2.2 ANALÝZA DLUHOVÝCH INSTRUMENTŮ	35
2.2.1 <i>Vnitřní hodnota dluhopisu</i>	35
2.2.2 <i>Měření výnosu z dluhopisu</i>	36
2.2.3 <i>Durace</i>	39
2.2.4 <i>Ratingové hodnocení dluhopisů</i>	40
2.3 ANALÝZA INDIKÁTORŮ KAPITÁLOVÉHO TRHU	41
2.3.1 <i>Stav kapitálového trhu</i>	41
2.3.2 <i>Vývojové fáze kapitálového trhu</i>	43
2.3.3 <i>Efektivnost kapitálových trhů</i>	44
3 TIŠTĚNÉ ZDROJE PRO ANALÝZY CENNÝCH PAPIŘŮ	46
3.1 DOMÁCÍ TISK	46
3.1.1 <i>Deníky</i>	46
3.1.2 <i>Týdeníky</i>	50
3.1.3 <i>Měsíčníky</i>	51
3.2 ZAHRANIČNÍ TISK	52
3.2.1 <i>Financial Times</i>	52
3.2.2 <i>The Economist</i>	53
4 ON-LINE ZDROJE PRO ANALÝZY CENNÝCH PAPIŘŮ	55
4.1 ČESKÉ INTERNETOVÉ STRÁNKY	55
4.1.1 <i>Česká národní banka</i>	55
4.1.2 <i>Český statistický úřad</i>	56
4.1.3 <i>Justice</i>	57
4.1.4 <i>Burza cenných papírů Praha a.s.</i>	58
4.1.5 <i>RM-SYSTÉM – česká burza cenných papírů</i>	59
4.1.6 <i>On-line Finanční noviny</i>	60
4.1.7 <i>Akcie online</i>	61
4.1.8 <i>Trhy a peníze</i>	64
4.2 ZAHRANIČNÍ INTERNETOVÉ STRÁNKY	65
4.2.1 <i>NASDAQ</i>	65

4.2.2	<i>Bloomberg</i>	68
4.2.3	<i>Reuters</i>	69
5	VYUŽITELNOST ZDROJŮ PRO ANALÝZU CENNÝCH PAPÍRŮ A DOPORUČENÍ.....	71
5.1	TIŠTĚNÉ ZDROJE	71
5.2	ON-LINE ZDROJE.....	72
5.3	DOPORUČENÍ.....	73
6	ZÁVĚR.....	75
	POUŽITÁ LITERATURA.....	77

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1	Ukázka čárového grafu.....	26
Obrázek 2	Ukázka sloupkového grafu.....	27
Obrázek 3	Ukázka grafu Point and figure	27
Obrázek 4	Ukázka svícnového grafu	28
Obrázek 5	Klouzavé průměry v aplikaci na čárový graf	30
Obrázek 6	Ukázka indikátoru Momentum	31
Obrázek 7	Ukázka z Mladé fronty Dnes.....	47
Obrázek 8	Ukázka z Lidových novin	48
Obrázek 9	Ukázka z Hospodářských novin.....	50
Obrázek 10	Ukázka prognózy HDP	56
Obrázek 11	Mapa míry rizika akcií na trhu NASDAQ 100.....	66
Obrázek 12	Indikátor volatilita aplikovaný na akcií CETV	68
Obrázek 13	Graf vývoje kurzů měn.....	70

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1	Srovnání ratingových stupnic mezinárodních ratingových agentur.....	41
-----------	---	----

Úvod

Diplomová práce se zabývá informačními zdroji pro analýzu cenných papírů. Toto téma autorka řešila z důvodu toho, že se ještě dosud nesečkala s hodnocením zdrojů, odkud by mohla čerpat kvalitní informace z jednoho pramene pro analýzy s cennými papíry. Toto hodnocení jistě uvítají začínající investoři, kteří nevědí, kde sehnat data pro analýzy nebo už vypracované analýzy cenných papírů a na základě toho vhodně investovat, aby neprodělali.

Hlavním cílem diplomové práce je zhodnocení informačních zdrojů, které jsou rozdělené na tištěné a on-line zdroje, které jsou dále členěny na domácí a zahraniční. Výsledkem je nalezení nejkvalitnějších zdrojů pro analýzy cenných papírů a následné doporučení využitelnosti popisovaných zdrojů.

K dosažení hlavního cíle jsou stanoveny tyto dílčí cíle:

- charakterizovat cenné papíry,
- popsat metody analýz, které se provádějí nad cennými papíry,
- formulace doporučení pro investory.

K dosažení hlavního cíle, je zapotřebí sehnat kvalitní zdroje, které poskytují informace o kapitálovém trhu, dále je popsat a na závěr vyhodnotit, které poskytují nejvíce informací a jsou dostatečně přehledné.

Všech uvedených cílů je dosaženo nastudováním odborné literatury a informací na internetu. Při samotném zpracování popisu informačních zdrojů je využito především českých internetových serverů, neboť čerpání dat z tištěných zdrojů je na ústupu a čím dál více lidí má lepší přístup k internetu. Výhodami internetu jsou jeho aktuálnost a velké množství dat na jednom místě.

Autorka nejprve hodnotí české noviny a časopisy s různou periodou vydávání, následně i zahraniční, zde se může vyskytnout problém s dostupností, neboť na novinových stáncích nejsou téměř k dostání. Dále hodnotí internetové zdroje, zde už problém se zahraničními zdroji není a pomáhá si vyhledávačem Google a na závěr formuluje doporučení, které zdroje jsou nejlepší.

1 Cenné papíry

Cenné papíry jsou listiny, díky kterým uplatňujeme určitý nárok. Představují tedy pohledávku (peněžní nebo majetkový nárok) vlastníka cenného papíru vůči emitentovi, který cenný papír vydal. Můžeme tedy říci, že cenný papír vytváří vztah mezi dlužníkem a věřitelem. Dlužník je ten, kdo cenný papír vystavuje a má závazek a věřitel je vlastník vystaveného cenného papíru. Bez cenného papíru nemůže věřitel požadovat vyplacení svých nároků a dlužník tedy může odepřít plnění svého závazku.

Význam cenných papírů je především ten, že emitent získá finanční prostředky, které nutně potřebuje ke svému podnikání a věřitel díky tomu může investovat a vytvářet zisk.

Každý cenný papír má určité předepsané náležitosti. Na žádném cenném papíru nesmí chybět jeho název, který je nejvýraznější a obsahuje, zda je to například akcie, dluhopis, směnka nebo šek apod.

Další důležitou náležitostí je nominální hodnota cenného papíru - to je hodnota, která je vytištěna na listině. Za tuto hodnotu se cenný papír prodává prvnímu majiteli (investorovi). Pro výpočet výnosů u některých cenných papírů je důležité datum vydání napsané na listině. Cenný papír také nese jméno toho, kdo listinu vydal.

Cenné papíry jsou na veřejném trhu prodávány a nakupovány za tržní hodnotu, za kurz (cenu) cenného papíru. Tento kurz se mění v závislosti na nabídce a poptávce po cenném papíru. Kurz může být vyšší nebo nižší než je nominální hodnota. Pro investora je výhodné, když je kurz cenného papíru nižší než nominální hodnota a naopak pro prodávajícího je výhodné prodat cenný papír s vyšším kurzem. [24]

Při investování do cenných papírů je třeba postupovat podle platné legislativy. Cenné papíry upravuje zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů. Dále je potřeba brát v úvahu další zákony, např.:

- zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník; ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 530/1990 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 191/1950 Sb., směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů.

1.1 Akcie

Akcie je majetkový cenný papírem, který vyjadřuje podíl na majetku akciové společnosti. Jedná se o dlouhodobý cenný papír, který nemá stanovenou dobu splatnosti. Akcie jsou nejrozšířenějším a nejvýznamnějším instrumentem kapitálových trhů.

Akcie též akciové společnosti mohou mít různou jmenovitou hodnotu. Stanovy společnosti musí určit jmenovitou hodnotu všech druhů akcií, které mají být emitovány. Součet jmenovitých hodnot všech emitovaných akcií odpovídá výši základního kapitálu akciové společnosti. Za závazky akciové společnosti majitel akcie neručí, zemře-li akcionář, akcionářská práva zpravidla přecházejí na dědice. [5]

Práva spojená s držbou akcie

S držením akcie jsou spojena tyto práva:

- právo podílet se na řízení společnosti,
- právo na podíl na likvidačním zůstatku,
- právo podílet se na zisku společnosti,
- právo na přednostní úpis nově vydaných akcií společnosti.

Náležitosti akcií

Akcie musí obsahovat:

- firmu a sídlo společnosti,
- jmenovitou hodnotu,
- označení formy akcie, u akcie na jméno firmu, název nebo jméno akcionáře,
- výši základního kapitálu a počet akcií k datu emise akcie,
- datum emise,
- listinná akcie musí obsahovat i číselné označení a podpis člena nebo členů představenstva, kteří jsou oprávněni jménem společnosti jednat k datu emise.

1.1.1 Formy akcií

Akcie na doručitele – převoditelné bez omezení – pouhým předáním. Noví vlastníci nejsou povinni hlásit převod akcií.

Akcie na jméno – akciová společnost si vede seznam akcionářů, kteří drží tyto akcie. Jsou převoditelné rubopisem nebo předáním.

1.1.2 Druhy akcií

Kmenové (obyčejné) akcie – nejrozšířenější a nejobchodovatelnější druh akcií se všemi právy spojenými s držbou akcie.

Prioritní akcie – přednostní právo na dividendy nebo právo na podíl na likvidačním zůstatku.

Zaměstnanecké akcie – majiteli jsou zaměstnanci a mohou nabývat akcie společnosti za zvýhodněných podmínek

1.2 Dluhopisy

Ing. Jitka Veselá popsala dluhopis takto: „Dluhopis je zastupitelný dlužnický cenný papír, s nímž je spojeno právo na splacení dlužné částky a povinnost emitenta toto právo uspokojit. Doba životnosti dluhopisu, resp. doba splatnosti je pevně stanovena. Pohybuje se mezi několika měsíci (krátkodobé dluhopisy) až zhruba 30 lety (dlouhodobé dluhopisy). Dlužník (emitent) se v dluhopisu zavazuje, že ve stanovených termínech splatí jmenovitou hodnotu dluhopisu a že bude pravidelně vyplácet jednou, dvakrát, popř. čtyřikrát ročně kupónovou platbu z dluhopisu, popř. s ohledem na emisní podmínky jinou formu důchodu. Majitel dluhopisu tedy od emitenta obdrží ve stanovených termínech kupónové platby a jmenovitou hodnotou dluhopisu, která je splácena buď jednorázově ke stanovenému datu (velmi často k okamžiku splatnosti), anebo stanovenými splátkami v několika termínech.

Problematiku dluhopisů upravuje v ČR zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech.

Emitentem dluhopisu mohou být stát, banky, firmy nebo územně samosprávním celek (státní, bankovní, firemní, komunální dluhopisy). Vyjma státu a ČNB může emitent v ČR vydat dluhopisy pouze tehdy, pokud regulační orgán (ČNB) schválí emisní podmínky dluhopisů, a to na žádost emitenta. Cílem emise dluhopisů je získat finanční prostředky, a to zpravidla na delší dobu.“¹

¹ VESELÁ, Jitka. *Investování na kapitálových trzích*. 1. vyd. Praha : ASPI, 2007. 703 s. ISBN 978-80-7357-297-6. str. 219

1.2.1 Náležitosti dluhopisů

Dluhopis má podle zákona tyto náležitosti²:

- údaje o emitentovi,
- u právnické osoby obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
- u fyzické zahraniční osoby jméno a příjmení, datum narození, bydliště v České republice, obchodní firma, místo podnikání a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
- název dluhopisu, který obsahuje slovo "dluhopis" nebo označení zvláštního druhu dluhopisu,
- identifikační označení podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů, je-li přidělováno, nebo jiný údaj identifikující dluhopis,
- jmenovitou hodnotu,
- údaj o schválení emisních podmínek,
- výnos dluhopisu nebo způsob stanovení jeho výše,
- datum emise,
- způsob a místo výplaty jmenovité hodnoty dluhopisu a výnosu z něho,
- formu dluhopisu,
- prohlášení emitenta, že se zavazuje splatit dlužnou částku způsobem a v místě uvedeném v emisních podmínkách,
- data splatnosti dluhopisu a výnosu z něho, není-li výnos určen rozdílem mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a jeho nižším emisním kurzem,
- číselné označení dluhopisu,
- u dluhopisu znějícího na jméno i jméno a příjmení, obchodní firmu nebo název jeho prvního vlastníka,
- podpis nebo otisk podpisu osob oprávněných k datu emise jednat jménem emitenta, anebo podpis nebo otisk podpisu emitenta.

² Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů

1.2.2 Formy dluhopisů

Dluhopisy na doručitele – nejobvyklejší forma dluhopisu, jsou převoditelné pouhým předáním.

Dluhopisy na jméno – v zaknihované nebo listinné podobě, jsou převoditelné rubopisem a předáním.

1.2.3 Druhy dluhopisů

Dlouhodobé dluhopisy

Dluhopisy s pevním zúročením (kupónem) - představují klasický, nejznámější a nejstarší druh dluhopisu. Nákupem uvedeného druhu dluhopisu investor získává právo na výplatu pevně stanovené, neměnné kupónové platy a jmenovité hodnoty, která je zpravidla splacena jednorázově na konci doby splatnosti dluhopisu.

Dluhopisy s proměnlivým zúročením (kupónem) – mají pohyblivou kupónovou platbu. Výše vyplácených kupónů je v pravidelných intervalech odvozována od stanovené referenční veličiny – nejčastěji mezibankovní úroková sazba.

Dluhopisy s nulovým zúročením (kupónem) – jsou dluhopisy, ze kterých nejsou během jejich životnosti vypláceny žádné kupónové platby. Tyto dluhopisy jsou většinou emitovány s diskontem, což znamená, že jejich emisní kurz je nižší než jejich jmenovitá hodnota. Jediným příjmem z daného dluhopisu pro investora je jmenovitá hodnota dluhopisu vyplácená v okamžiku splatnosti dluhopisu. Zdrojem výnosu pro investora z dluhopisu s nulovým zúročením je rozdíl mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a emisním kurzem. Jedná se o dluhopisy s největší citlivostí na pohyb tržních úrokových měr.

Indexované dluhopisy – dluhopisy, jejichž kupónové platby, popř. jmenovitá hodnota jsou určitým způsobem vázané na vývoj indexů mezd, cen, vývoj zlata, stříbra, ropy či jiných komodit či indexů nebo případně také na pohyb indexů cenných papírů. Podle toho, zda jsou příjmy z dluhopisu vázány na pohyb finančních nebo reálných aktiv, lze hovořit o finančním nebo reálném indexování.

Dluhopisy s reálným indexováním – je pro ně typické, že jejich kupónové platby, popř. jmenovitá hodnota do jisté míry kopírují pohyb cen reálných aktiv.

Dluhopisy s finančním indexováním – mají své příjmy vázány např. na pohyb akciového indexu, umožňují investorovi v rámci jedné investice investovat do dluhopisu a zároveň spekulovat na pohyb akciových kurzů.

Hypoteční zástavní listy – dluhopisy, jejichž jmenovitá hodnota a poměrný výnos jsou plně kryty pohledávkami z hypotečních úvěrů nebo částí těchto pohledávek (řádné krytí), popř. kryty též náhradním způsobem (náhradní krytí).

Komunální dluhopisy – dluhopisy vydávané územním samosprávním celkem. K emisi komunálních dluhopisů je nutný souhlas Ministerstva financí ČR, které při rozhodování o udělení souhlasu posuzuje, zda ekonomická situace územního samosprávného celku umožňuje či neumožňuje splnění závazků spojených s danou emisí komunálních dluhopisů.

Vyměnitelné (konvertibilní) dluhopisy – dluhopisy, s nimiž je kromě klasických dluhopisových práv spojeno také právo na výměnu tohoto dluhopisu za jiný dluhopis, jiné dluhopisy anebo právo na jeho výměnu za akcii nebo akcie téhož emitenta.

Prioritní dluhopisy – dluhopisy, s nimiž je vedle klasických dluhopisových práv spojeno právo na přednostní upisování akcií vydaných emitentem.

Podřízené dluhopisy – zvláštní typ dluhopisů, pro které platí, že pohledávky s nimi spojené budou v případě vstupu emitenta do likvidace, prohlášení konkurzu na majetek emitenta, povolení vyrovnání nebo v případě jiného obdobného opatření uspokojeny až po uspokojení všech ostatních pohledávek s výjimkou pohledávek, které jsou vázány stejnou nebo obdobnou podmínkou podřízenosti. [5]

1.3 Směnka

Směnka je cenný papír, který obsahuje bezpodmínečný písemný závazek v přesně určené formě a který poskytuje majiteli směnky právo vyžadovat ve stanovené lhůtě úhradu peněžní sumy uvedené na směnce.

1.3.1 Druhy směnek

Obdobně jako cenné papíry, lze také směnky členit podle různých kritérií. Zákon směnečný a šekový rozlišuje pouze mezi směnkami vlastními a cizími, v praxi se lze často setkat také s členěním směnek dle jejich funkce na směnky platební a směnky zajišťovací.

Platební směnka

Funkce směnky není nijak vyjádřena v jejím obsahu, ale je dána dohodou směnečného věřitele a dlužníka. Smyslem a účelem platební směnky je, aby **v okamžiku její splatnosti došlo k proplacení**. Majitel směnky si však může jednoduchým způsobem opatřit hotové peníze ještě před splatností směnky, a to tím, že směnku prodá. Tato funkce směnky se proto uplatňuje zejména při dodávkách zboží a služeb.

Zajišťovací směnka

Na rozdíl od platební směnky, smyslem zajišťovací směnky není její proplacení, ale **zajištění toho, aby byl splněn jiný závazek**. V okamžiku kdy je splněn směnkou zajištěný závazek, zaniká podle dohody důvod platit podle směnky.

Směnka vlastní

V návaznosti na obecnou definici směnky uvedenou výše, lze směnku vlastní definovat jako **bezpodmínečný závazek (slib) výstavce (trasanta) zaplatit osobě ve směnce uvedené (remitentovi)** v určené době a na určeném místě směnečnou sumu. [23]

Vlastní směnka obsahuje³:

- označení, že jde o směnku, pojaté do vlastního textu listiny a vyjádřené v jazyku, ve kterém je tato listina sepsána;
- bezpodmínečný slib zaplatit určitou peněžitou sumu;
- údaj splatnosti;
- údaj místa, kde má být placeno;
- jméno toho, komu nebo na jehož řad má být placeno;
- datum a místo vystavení směnky;
- podpis výstavce.

Směnka cizí

Směnka cizí obsahuje bezpodmínečný příkaz třetí osobě (trasátovi nebo také směnečníkovi), aby osobě uvedené na směnce v určené době a na určeném místě zaplatila směnečnou sumu.

³ Zákon č.191/1950 Sb., směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů

Zákonné náležitosti směnky jsou následující⁴:

- označení, že jde o směnku, pojaté do vlastního textu listiny vyjádřené v jazyce, ve kterém je listina sepsána;
- bezpodmínečný příkaz/slib zaplatit určitou peněžitou sumu;
- jméno toho, kdo má platit (směnečníka), pouze u směnky cizí
- údaj splatnosti;
- údaj místa, kde má být placeno;
- jméno toho, komu nebo na jehož řad má být placeno;
- datum a místo vystavení směnky;
- podpis výstavce.

1.4 Další druhy cenných papírů

1.4.1 Zatímní listy

Obchodní zákoník definuje pojem zatímní list jako: „Cenný papírem na řad, se kterým jsou spojena práva vyplývající z akcií, které zatímní list nahrazuje, a povinnost splatit jejich emisní kurs. Jestliže vlastník zatímního listu převede zatímní list na jinou osobu před splacením emisního kursu nesplacených akcií, ručí za splacení zbytku emisního kursu. Zní-li zatímní list nebo jeho rubopis na jméno několika osob, jsou tyto osoby zavázány ke splacení nesplaceného emisního kursu akcií, které tento zatímní list nahrazuje, společně a nerozdílně.

Na zatímní list se použijí obdobně ustanovení o akciích na jméno. Pokud zatímní list nahrazuje nesplacené akcie na jméno, jejichž převoditelnost je podle stanov společnosti omezena, je stejným způsobem omezena i převoditelnost zatímního listu.“

Zatímní list obsahuje⁵:

- označení "zatímní list",
- firmu, sídlo a výši základního kapitálu společnosti,
- firmu nebo název a sídlo nebo jméno a bydliště vlastníka zatímního listu,
- jmenovitou hodnotu tvořenou součtem jmenovitých hodnot upsaných nesplacených akcií,

⁴ Zákon č.191/1950 Sb., směnečný a šekový; ve znění pozdějších předpisů

⁵ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník; ve znění pozdějších předpisů

- počet, podobu a formu akcií, které zatímní list nahrazuje, popřípadě i určení jejich druhu,
- splacenou a nesplacenou část emisního kursu akcií a lhůty pro splácení emisního kursu,
- datum emise zatímního listu a podpis nebo podpisy členů představenstva, kteří jsou oprávněni jménem společnosti jednat.

1.4.2 Podílové listy

Zákon o kolektivním investování definuje podílový list takto: „Podílový list je cenný papír, který představuje podíl podílníka na majetku v podílovém fondu a se kterým jsou spojena další práva plynoucí z tohoto zákona nebo statutu.“

Podílový list obsahuje⁶:

- název podílového fondu,
- jmenovitou hodnotu podílového listu, jestliže je stanovena,
- údaj o formě podílového listu,
- datum vydání nebo emise podílového listu,
- u listinné podoby též číselné označení podílového listu, podpisy nebo otisky podpisů osob oprávněných k datu emise jednat jménem investiční společnosti a u podílového listu na jméno též jméno prvního podílníka.

1.4.3 Kupony

Jiří Havel popisuje ve své knize kupony takto: „Kupony lze vydávat pro uplatnění práva na výnos z určených druhů cenných papírů. Těmito základními papíry mohou být pouze akcie, zatímní listy, dluhopisy a podílové listy. Od kupónu je nutno odlišovat samostatně převoditelné právo na dividendu z akcie. Kupon může být vydáván pouze jako cenný papír na doručitele.“

Kupony se vydávají v kuponovém archu. Součástí kuponového archu může být talón, z něhož plyne právo na vydání nového kuponového archu. Sám talón však cenným papírem není, je pouho legitimací.⁷

⁶ Zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování; ve znění pozdějších předpisů

⁷ HAVEL, Jiří. *Úvod do úpravy kapitálových trhů : vybrané problémy*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 2000. 296 s. ISBN 80-246-0014-5. str. 121

Zákonnými náležitostmi kuponu jsou údaje o⁸:

- druhu, emitentovi a číselném označení cenného papíru, k němuž byl vydán, s výjimkou číselného označení zaknihovaného cenného papíru,
- výši výnosu nebo způsobu jeho určení,
- datu a místu uplatnění práva na výnos

1.4.4 Šek

Je cenný papír, v němž výstavce šeku přikazuje třetí osobě (šekovníkovi, obvykle bance), aby za něj zaplatila osobě v šeku uvedené, určitou částku

Šek musí mít náležitosti stanovené zákonem⁹:

- označení, že jde o šek, pojaté do vlastního textu listiny a vyjádřené v jazyku, ve kterém je tato listina sepsána,
- bezpodmínečný příkaz zaplatit určitou peněžitou sumu,
- jméno toho, kdo má platit (šekovníka),
- údaj místa, kde má být placeno,
- datum a místo vystavení šeku,
- podpis výstavce.

1.4.5 Náložné listy

Náložní list je listina, s níž je spojeno právo požadovat na dopravci vydání zásilky v souladu s obsahem této listiny. Dopravce je povinen zásilku vydat osobě oprávněné podle náložného listu, pokud mu tato osoba náložný list předloží a potvrdí převzetí zásilky.

Dopravce je povinen v náložném listu uvést tyto náležitosti:

- název a sídlo právnické osoby nebo jméno a místo podnikání, popřípadě bydliště fyzické osoby dopravce,
- název a sídlo právnické osoby nebo jméno a místo podnikání, popřípadě bydliště fyzické osoby odesílatele,
- označení přepravované věci,
- údaj, zda byl náložný listy vydán na doručitele nebo jméno příjemce, popřípadě údaj, že byl vydán na jeho řad,

⁸ Zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

⁹ Zákon č.191/1950 Sb., směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů

- místo určení,
- místo a den vydání náložného a podpis dopravce.

1.4.6 Skladištní listy

Skladištní list je cenný papír, se kterým je spojeno právo požadovat vydání skladované věci.

Skladištní list může znít na doručitele nebo na jméno. Zní-li na doručitele, je skladovatel povinen vydat zboží osobě, která skladištní list předloží. Zní-li na jméno, je povinen věc vydat osobě v skladištním listu uvedené.

Skladištní list musí obsahovat [17]:

- firmu nebo název a sídlo právnické osoby nebo jméno a místo podnikání, popřípadě bydliště skladovatele,
- firmu nebo název a sídlo právnické osoby nebo jméno a místo podnikání, popřípadě bydliště ukladatele,
- označení a množství, váhu nebo objem uskladněného zboží,
- údaj, zda skladištní list byl vydán na doručitele nebo na řad s uvedením jména nebo firmy či názvu osoby, na jejíž řad byl vydán,
- označení místa, kde je zboží uskladněno,
- dobu, na niž je zboží uskladněno,
- místo a den vydání skladištního listu a podpis skladovatele.

1.4.7 Vkladní listy

Vkladní list je potvrzením o pevném jednorázovém vkladu a výše vkladu je uvedena na tomto cenném papíře. Mohou je vydávat pouze peněžní ústavy.

1.4.8 Opční listy

Opční listy jsou cenné papíry, se kterými je spojeno právo na získání vyměnitelných a prioritních dluhopisů nebo na přednostní upsání akcií. Opční listy lze vydávat pouze jako cenné papíry na doručitele. Opční list může být vydán buď v listinné, nebo zaknihované podobě.

V opčním listu podle obchodního zákoníku musí být uvedeno¹⁰:

- firma a sídlo společnosti,
- kolik akcií a jakého druhu, formy a podoby anebo kolik vyměnitelných anebo prioritních dluhopisů společnosti, v jaké podobě, formě a v jaké jmenovité hodnotě lze získat,
- doba a místo pro uplatnění přednostního práva,
- emisní kurs akcií nebo dluhopisů, k nimž lze uplatnit přednostní právo, nebo způsob jeho určení,
- údaj o tom, že zní na doručitele.

¹⁰ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

2 Metody analýz cenných papírů

2.1 Analýza akciových instrumentů

Ke zkoumání a analyzování vývoje akciových kurzů byly v průběhu staletí vytvořeny tři zcela rozdílné analytické přístupy. Jedná se o:

- fundamentální analýzu,
- technickou analýzu,
- psychologickou analýzu,

2.1.1 Fundamentální analýza

Podle Oldřicha Rejnuše je fundamentální analýza: „nejčastěji používanou metodou při analýze akcií. Vychází z předpokladu, že na trhu existují podhodnocené a nadhodnocené cenné papíry. Jde o takové cenné papíry, jejichž vnitřní hodnota, neboli teoreticky vypočítaná cena, se liší od aktuálního kurzu vytvořeného na organizovaném akciovém trhu. Tento druh analýzy je možno považovat za nejkompexnější druh akciové analýzy, který hledá základní a podstatné faktory významně ovlivňující kurz, popř. vnitřní hodnotu akcie. Vzhledem ke skutečnosti, že žádný podnik neexistuje v izolovaném prostředí, ale že podniká v reálných podmínkách příslušného státu, je nutno při zkoumání podniku sledovat i celý systém, jehož je součástí, a pokud možno analyzovat všechny rozhodující vlivy, které mohou jeho výsledky ovlivňovat. Proto je nutno tyto faktory rozčlenit a postupně provést jejich zkoumání na makroekonomické, odvětvové a následně i mikroekonomické neboli podnikové úrovni.“¹¹

Analýza na makroekonomické úrovni

Analyzuje ekonomiku jako celek a její vliv na akciové kurzy.

Mezi faktory, které působí na hospodářskou činnost podniků, patří:

- vývoj reálního výstupu ekonomiky v dlouhém a středním období,
- fiskální politika vlády,
- peněžní nabídka,

¹¹ REJNUŠ, Oldřich. Teorie a praxe obchodování s cennými papíry: investice do cenných papírů, světové kapitálové trhy, specifika soudobého kapitálového trhu České republiky. 1. vyd. Praha : Computer Press, 2001. 257 s. ISBN 80-7226-571-7. str. 45

- úrokové sazby,
- inflace,
- mezinárodní pohyb kapitálu,
- schodky a nerovnováha,
- cenové regulace a černý trh,
- ekonomické a politické šoky,
- korupce, hospodářská kriminalita a právní systém.

Odvětvová (oborová) analýza

Odvětvová analýza je podle Rejnuše definována takto: „Odvětvová analýza se provádí vzhledem ke skutečnosti, že jednotlivá odvětví, jako např. zemědělství, bankovníctví, těžký průmysl, stavebnictví nebo obchod, nejsou stejně citlivá na celkový vývoj ekonomiky; existuje u nich různá míra zisku, jsou různě regulována státem a existují u nich mnohdy i značně rozdílné perspektivy dalšího rozvoje. V rámci tohoto zkoumání se však ve své podstatě nemusí jednat pouze o odvětví v pravém slova smyslu, ale také o pododvětví, obory nebo podobory.

Odvětvová analýza se zaměřuje v první řadě na identifikaci charakteristických znaků jednotlivých odvětví. Konkrétně se jedná o analýzu citlivosti odvětví na hospodářský cyklus, o zkoumání typu odvětvové struktury, nebo např. o způsob vládní regulace.“¹²

Identifikace charakteristických znaků jednotlivých odvětví

Z pohledu citlivosti na hospodářský cyklus se jednotlivá odvětví dělí na odvětví cyklická, neutrální a anticyklická.

Odvětví cyklická – v období expanze dosahují velmi dobrých hospodářských výsledků, kdežto v recesi se dostávají jistých potíží. Možným důvodem kopírování hospodářského cyklu je fakt, že jejich produkce výrobků a služeb je orientována do oblastí, kdy kupující může jejich nákup odložit na pozdější dobu a realizovat jej až v období pro něj příznivějším. Příklad cyklických odvětví: stavebnictví, bankovníctví, automobilový průmysl, elektrotechnický průmysl atd.

¹² REJNUŠ, Oldřich. *Teorie a praxe obchodování s cennými papíry : investice do cenných papírů, světové kapitálové trhy, specifika soudobého kapitálového trhu České republiky*. 1. vyd. Praha : Computer Press, 2001. 257 s. ISBN 80-7226-571-7. str. 50

Odvětví neutrální – nejsou příliš ovlivněna hospodářským cyklem. Jedná se především o odvětví produkující nezbytné statky, jejichž koupi nelze dlouhodoběji odložit. Příklad neutrálních odvětví: potravinářský a farmaceutický průmysl, výroba cigaret, atd.

Odvětví anticyklická – v období recese vykazují velmi dobré hospodářské výsledky, ale horší v období expanze, je to přesně naopak než v odvětvích cyklických. Příklad anticyklického odvětví: prodávání kabelové televize – tento typ zábavy nahrazuje např. dražší turistiku, na kterou lidé v době recese nemají dostatek peněz.

Na základě výsledků odvětvové analýzy se investoři snaží odhadnout vhodný čas na nákup akcií právě toho druhu akciových společností, které spadají do těch odvětví, jež by podle jejich názoru měla v návaznosti na příslušnou fázi hospodářského cyklu dosahovat nejvyšších měr výnosů.

Prognózování budoucího vývoje jednotlivých odvětví

Prognózování budoucího vývoje vychází v první řadě z analýzy minulých výsledků. V těchto případech se proto provádí např. odvětvové srovnání historického vývoje tržeb, zisků a cen akcií. Dále se přihlíží k očekávaným strukturálním změnám, což je úzce spojeno s předpokládanými inovačními procesy. Obecně platí, že volba dlouhodobě růstového odvětví patří mezi základní prvky úspěšné investiční strategie na akciových trzích

Analýza jednotlivých společností

Je zaměřena k získání odpovědi na otázku, zda je sledovaná akcie nadhodnocena nebo podhodnocena, a to na základě prověření kvality firmy a stanovení prognózy jejího dalšího vývoje.

Analýza konkrétní společnosti má 2 fáze. V první fázi se za použití finančních analýz snaží zjistit vnitřní hodnotu akcie a předpovědět budoucí vývoj společnosti. V druhé fázi tyto údaje srovnává s aktuálním kurzem ve snaze zjistit, zda je akcie podhodnocena (impuls k nákupu) nebo nadhodnocena (impuls k prodeji), což udržuje kurz akcie kolem vnitřní hodnoty.

Na zjišťování vnitřní hodnoty akcie existuje množství různých postupů, modelů a výpočtů různých hodnot (dividendový diskontní model, ziskové modely - ratio P/E,

cash-flow model, bilanční model). Tyto postupy jsou většinou složité, časově náročné a jejich vypovídací schopnost je dosti pochybná. [4]

2.1.2 Technická analýza

Petr Musílek shrnul charakteristiku technické analýzy takto: „Technická analýza je oproti fundamentální analýze, jejíž modely jsou založeny na fundamentálních datech (zisky, tržby, očekávaný růst zisku a dividend, finanční analýza), postavena na publikovaných tržních datech. Za tato data považujeme tržní ceny jednotlivých akcií, indexy, objemy obchodů a technické indikátory.

Hlavním cílem technických analytiků je prognózování krátkodobých cenových pohybů individuálních akcií nebo akciových indexů, přičemž je ani tak nezajímá cenová úroveň, ale jsou zejména zainteresováni v odhalování cenových změn.“¹³

Technická analýza je založena na těchto předpokladech [3]:

- tržní cena akcií je určována pouze prostřednictvím vztahu mezi nabídkou a poptávkou,
- nabídka a poptávka po akciích je ovlivňována jak fundamentálními, tak psychologickými faktory,
- akciové kursy se pohybují v trendech, poněvadž trvá určitou dobu (někdy i poměrně dlouhou), než se tržní cena přizpůsobí nové rovnovážné úrovni,
- změna trendu je způsobena posunem nabídky a poptávky,
- změny trendů mohou být včas identifikovány prostřednictvím studia historických cen a objemů obchodů,
- mnoho grafických formací (tj. znázornění kursového průběhu) se pravidelně opakuje a umožňuje tak prognózy budoucího kursového vývoje.

Technická analýza obsahuje širokou škálu metod a instrumentů, které se dají rozdělit na dvě velké skupiny:

- grafické metody,
- metody založené na technických indikátorech.

¹³ MUSÍLEK, Petr. *Trhy cenných papírů*. 1. vyd. Praha : Ekopress, 2002. 459 s. ISBN 80-86119-55-6. str. 328

Grafické metody

Podle Musílka jsou grafické metody: „založeny na odhalování pravidelně se opakujících formací. Tyto techniky mohou být aplikovány buď na celkový trh, nebo na jednotlivé akcie. Jestliže jsou používány pro analýzu celkového trhu, pak je cílem identifikovat primární trend. Pokud jsou používány pro jednotlivé akcie, motivem je získat informace pro nákupní nebo prodejní signály. Analytici se na základě grafů snaží definovat obchodní úroveň, na které se dá očekávat změna tržní ceny jednotlivých akcií nebo celkového trhu.“¹⁴

Metody grafické analýzy využívají dat, která se různým způsobem zanášejí do grafu. Tyto grafy mají řadu forem, avšak jen několik z nich patří k nejpoužívanějším. K nim patří především:

- **čárové grafy** - nejjednodušší typ grafů. Uzavírané kurzy akcií dosažené v jednotlivých obchodních dnech jsou spojovány pomocí čar (Obrázek 1).

Obrázek 1 Ukázka čárového grafu

Zdroj: <http://trhy.penize.cz>

- **sloupkové grafy** – jsou již složitější, neboť v sobě zahrnují tři nebo čtyři druhy akciových kurzů za sledované období (Obrázek 2).

¹⁴ MUSÍLEK, Petr. *Trhy cenných papírů*. 1. vyd. Praha : Ekopress, 2002. 459 s. ISBN 80-86119-55-6.

Obrázek 2 Ukázka sloupkového grafu

Zdroj: <http://trhy.penize.cz>

- **point and figure graf** – tento typ grafu na rozdíl od předchozích typů nerespektuje faktor času a znázorňuje pouze změny v ceně. Pohyb kurzů rozkládá do krátkých trendů, přičemž každý z nich je znázorněn pomocí jednoho sloupku (Obrázek 3). Kurzový vývoj se při vzestupu označuje symbolem **X** a při poklesu symbolem **O**.

Obrázek 3 Ukázka grafu Point and figure

Zdroj: www.stockcharts.cz

- **svícnové grafy** – jsou tvořeny z otevíracích, maximálních, minimálních a zavíracích cen. Jednodenní graf je ohraničen otevírací a uzavírací cenou, které vytvářejí „tělo“ svíce a maximální a minimální cena určují délku „knotů“. Pokud

je zavírací cena vyšší než cena otevírací, pak je tělo svíce zelené, pokud je zavírací cena nižší než cena otevírací, je tělo svíce červené (Obrázek 4).

Obrázek 4 Ukázka svícnového grafu

Zdroj: <http://trhy.penize.cz>

Analýza založená na technických indikátorech

Metody založené na technických indikátorech analyzují tržní, objemové nebo cenové charakteristiky celkového akciového trhu nebo jednotlivých akcií. Za základní metody jsou považovány:

- indikátor šíře trhu,
- nová maxima a nová minima,
- klouzavé průměry,
- relativní síla,
- momentum,
- anticyklické indikátory,
- index důvěry,
- struktura portfolia investičních fondů.

Indikátor šíře trhu

Tento indikátor sleduje počet akcií, jež v daný obchodní den vzrostly a klesly. Počet stoupajících a klesajících akcií se srovnává s vývojem standardního akciového indexu.

Nová maxima a nová minima

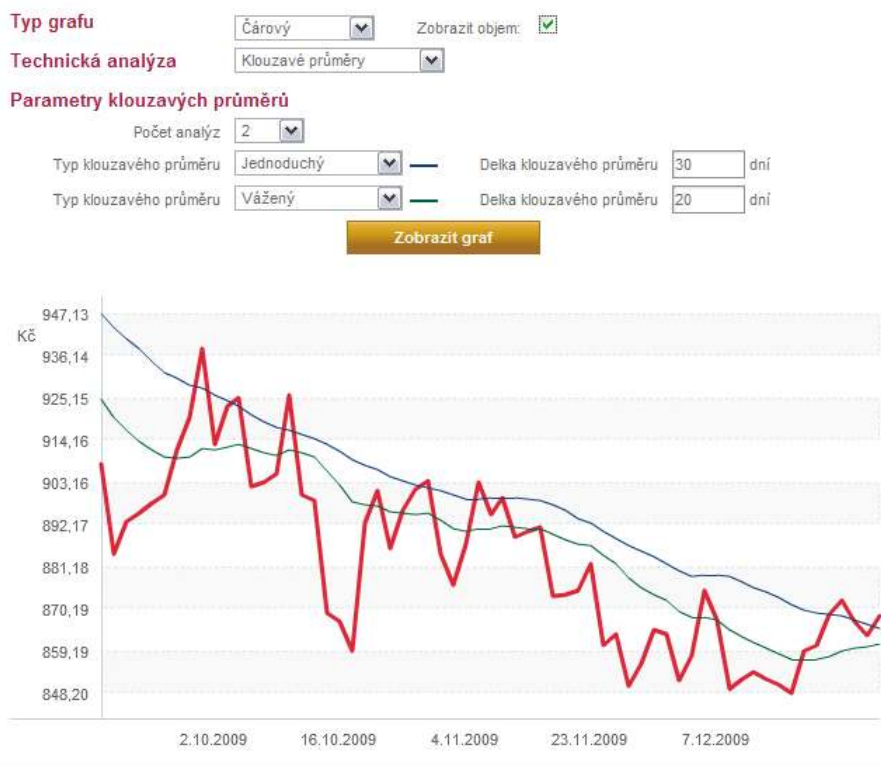
Petr Musílek tento indikátor popsal takto: „Tento technický indikátor sleduje počet akcií s novými maximálními kursy a počet akcií s novými minimálními kursy v rámci určitého období. Větší počet akcií s novými maximálními kursy, než s novými minimálními kursy je signálem o vzestupném trhu. Naopak platí, že větší počet akcií s novými minimálními kursy vysílá analytikům informaci, že se dá na akciovém trhu očekávat sestupný trend.“¹⁵

Klouzavé průměry

Jednoduchý klouzavý průměr (moving average) se počítá jako průměr zavíracích cen za zvolenou periodu. Průměr pak „klouže“ spolu s postupem času, jelikož další nové pozorování, tedy zavírací cena, nahradí nejstarší údaj a celý průměr se aktualizuje. Existují i další typy klouzavých průměrů (vážený, exponenciální a trojúhelníkový), které se mírně liší výpočtem, ale základní logika je stále stejná, vyhladit graf ceny například akcie.

Základní analýzou, která se na grafech, kde je cena a její klouzavý průměr, provádí, je překřížení těchto dvou čar. Pokud je hodnota klouzavého průměru po překřížení vyšší než cena instrumentu, jedná se o prodejní signál, v opačném případě analýza naznačuje nákup. Někdy se používá více klouzavých průměrů najednou (Obrázek 5). Signál na prodej od deseti- a třicetidenního klouzavého průměru poté přichází, pokud je kratší (tedy desetidenní) klouzavý průměr níže než delší, který zároveň také klesá. Pokud by třicetidenní klouzavý průměr stále stoupal, což se běžně stává po dosažení vrcholu, jedná se o varování, že s určitou pravděpodobností nastala změna trendu. Pro nákupní signál platí opak. [25]

¹⁵ MUSÍLEK, Petr. *Trhy cenných papírů*. 1. vyd. Praha : Ekopress, 2002. 459 s. ISBN 80-86119-55-6. str. 332

Obrázek 5 Klouzavé průměry v aplikaci na čárový graf

Zdroj: <http://trhy.penize.cz>

Anticyklické indikátory

Anticyklické indikátory zkoumají široké investorské publikum a vycházejí se z předpokladu, že úspěšný investor by se měl chovat anticyklicky, tedy „jít proti davu“. Mezi základní indikátory tohoto druhu patří [4]:

- teorie neúplných jednotek obchodování,
- krátké (prázdné) prodeje,
- poměr mezi prodejními a kupními opcemi.

Oscilátory

Oscilátory jsou skupinou technických indikátorů, které měří změnu kurzu za určité období, přičemž se využívají zejména k analýze bodu zvratu, tedy v přechodu mezi rostoucím a klesajícím trendem.

Momentum

Tento indikátor porovnává aktuální kurz akcie s jejím minulým kurzem, dosaženým před zvoleným počtem obchodních dnů. Investorům pomáhá analyzovat cenovou úroveň i intenzitu oscilace kurzu (Obrázek 6).

Výhoda indikátoru momentum je, že nás často dokáže informovat o možné změně trendu s relativně dostatečným předstihem.

Momentum můžeme kvantifikovat v absolutní nebo relativní podobě.

Absolutní verze:

$$AM = P_t - P_{t-n}$$

kde: AM absolutní momentum,

P_t tržní cena v čase t ,

P_{t-n} tržní cena v čase $t-n$, přičemž n nabývá hodnot zpravidla mezi 5 a 25.

Relativní verze

$$RM = \frac{P_t}{P_{t-n}}$$

kde: RM relativní momentum

P_t tržní cena v čase t ,

P_{t-n} tržní cena v čase $t-n$, přičemž n nabývá hodnot zpravidla mezi 5 a 25.

Obrázek 6 Ukázka indikátoru Momentum

Zdroj: www.financnik.cz

MACD – Moving average convergence/divergence

MACD je v podstatě rozdíl dvou klouzavých průměrů doplněných signální křivkou. Patří mezi základní technické trendové indikátory. Jak už vyplývá z jeho názvu, je to indikátor, který sleduje sbíhavost a rozbíhavost klouzavých průměrů. Při zadávání hodnot se setkáte se třemi číslicemi. Indikátor se počítá ze závěrečných cen dvou exponenciálních klouzavých průměrů např. 12 a 26 a rozdíl těchto hodnot je právě hodnota MACD. Signální křivka je pak jednoduchým klouzavým průměrem hodnoty MACD. Nejčastější nastavení uvidíte 12, 26, 9 nebo 5, 35, 5. [31]

RSI (Index relativní síly)

Tento oscilátor neporovnává relativní sílu dvou cenných papírů, jak je uvedeno v jeho názvu, ale spíše jejich sílu vnitřní. Byl zkonstruován tak, aby vykompenzoval nedostatky ostatních indikátorů na překoupeném, příp. předprodaném trhu.

Vzorec:

$$RSI = 100 - [100 / (1 + RS)]$$

RS je podílem průměru kladných změn v ceně za periodu n a průměru záporných změn v ceně za periodu n , přičemž časové období n je nutno přizpůsobit charakteru trhu.

Obecně platí, že čím méně dní se pro výpočet RSI použije, tím kolísavější bude indikátor a tím více bude generovat nákupních prodejních signálů, včetně falešných. [4]

2.1.3 Psychologická analýza

Psychologická analýza předpokládá, že krátkodobě jsou trhy silně ovlivňovány psychologickými faktory. Předmětem zkoumání tedy není kurs samotný, ale chování investorů.

Psychologická analýza zahrnuje čtyři základní teoretické koncepce zabývající se vlivem masové psychologie na kurzy akcií. Jsou to:

- Spekulativní rovnovážná hypotéza
- Kostolanyho burzovní psychologie
- Teorie spekulativních bublin
- Drasnarova koncepce psychologické analýzy

Spekulativní rovnovážná hypotéza

Této teorii položil základy Keynes a je nejstarší teorií psychologické analýzy. Z psychologického pohledu se zabývá chováním kurzů na akciových trzích.

Keynes v rámci definice základů této teorie tvrdí, že značný vliv na chování akciových kurzů mají subjektivní faktory, kterými jsou:

Struktura vlastnictví akcií – neustále zvyšující se podíl osob, které vlastní akcie, aniž by měly odborné znalosti k jejich ohodnocení a analýze.

Akciové kurzy nadměrně reagují na určité události – nepřiměřené reakce investičního publika na události, které nejsou nijak významné a mají pouze pomíjivý charakter.

Chování investičního publika je značně ovlivňováno kolektivní psychologií velkého počtu neinformovaných jednotlivců.

Investiční rozhodování je zaměřeno na prognózování budoucího chování investičního publika - investoři bez potřebných analytických znalostí mají větší vliv na kurzy akcií než kvalifikovaní investoři. [4]

Kostolanyho burzovní psychologie

Kostolany kategorizuje veškeré účastníky obchodování na burze do dvou nesourodých skupin, a to na spekulanty a hráče. [5]

Hráči

- 90% účastníků burzovních obchodů,
- Označováni jako „roztřesené ruce“,
- Investují na základě horkých tipů – přejímají cizí myšlenky a argumenty,
- Ovládání touhou snadno a rychle dosáhnout vysokého zisku,
- Hráči nakupují, když ostatní nakupují a prodávají, když ostatní prodávají.

Spekulanti

- 10% účastníků burzovních obchodů,
- Označováni jako „pevné ruce“,
- Jsou schopni vzdorovat davové hysterii,
- Řídí se vlastními racionálními úvahami,
- Většinou se chovají anticyklicky proti hlavnímu trendu na trhu,
- Realizují dlouhodobější transakce (na několik let),
- Na burzách jsou jednoznačně úspěšnější.

Kostolany se zaměřil na výzkum v oblasti tzv. technického složení trhu, neboli toho, která skupina drží v dané době většinu akcií. Říká, že pokud budou držet většinu akcií spekulanti, tak bude budoucí vývoj kurzů jiný, než kdyby většinu drželi hráči. Proto je důležité při aplikování této teorie vědět, která skupina účastníků trhu drží většinu cenných

papírů. Kostolanyho při řešení této otázky vychází z vývoje objemů obchodů a kurzů akcií v posledních měsících, přičemž definuje následující čtyři situace:

Kurzy rostou a zároveň rostou i objemy obchodů – za této situace dochází k přesunu akcií od spekulantů k hráčům.

Kurzy klesají, ale objemy obchodů rostou – tato situace nastává, pokud vznikne v důsledku nějaké neočekávané negativní informace panika v řadách hráčů. Rostoucí strach je totiž motivuje k rychlému prodeji akcií a akcie se přesouvají ke spekulantům.

Kurzy klesají a zároveň klesají i objemy obchodů – nepříznivá situace pro další vývoj trhu, Pokud spekulanti ještě nezahájili nákup akcií, tak asi očekávají další a možná i větší pokles kurzů než předtím.

Kurzy rostou, ale jejich růst není doprovázen růstem objemů obchodů – toto může signalizovat dvojí situaci a to, buď že v řadách hráčů existuje dosud nepřekonaná vlna pesimismu a ještě se neobjevily takové signály, které by změnily jejich názor nebo v dané době nemají volné peněžní prostředky pro nákup akcií. [4]

Teorie spekulativních bublin

Oldřich Rejnuš pojal tuto teorii takto: „Na akciových, ale i jiných rzích se někdy stává, že kurzy cenných papírů po určitou dobu neustále rostou bez toho, že by bylo možné pro jejich růst nalézt rozumné fundamentální vysvětlení. Tento růst se však po určité době náhle a neočekávané zastaví a kurzy zamíří velice prudce dolů. Situace, kdy se kurzy cenných papírů dočasně, bez jakéhokoli racionálního vysvětlení velmi výrazně odchylojí oběma směry od vnitřních hodnot stanovených fundamentálními analytiky, jsou obecně nazývány spekulativními bublinami a jejich výskyt je vysvětlovaná masovou psychologií.“¹⁶

Drasnarova koncepce psychologické analýzy

Tato koncepce vysvětluje zhodnocování a znehodnocování kurzů cenných papírů jako důsledek působení dvou protichůdných vlastností a to chamtivost a strach. Podle toho, která vlastnost u investora převládá, dochází buď k růstu, nebo poklesu kurzů. Pokud převládá chamtivost, tak roste poptávka po cenných papírech, což vede k růstu jejich kurzů. Tento trend trvá až do okamžiku, kdy se chamtivost vystřídá za strach z nabytého bohatství

¹⁶ REJNUŠ, Oldřich. Teorie a praxe obchodování s cennými papíry : investice do cenných papírů, světové kapitálové trhy, specifika soudobého kapitálového trhu České republiky. 1. vyd. Praha : Computer Press, 2001. 257 s. ISBN 80-7226-571-7. str. 92

a investoři začnou rychle prodávat akcie a to má za následek nástup znehodnocovacího trendu. [5]

2.2 Analýza dluhových instrumentů

Dluhopisy mají v porovnání s majetkovými instrumenty určitá specifika, která se týkají zejména doby splatnosti, charakteru příjmů plynoucích z dluhopisu, popř. faktorů, které zejména determinují ceny dluhopisů. Analýza dluhopisů se soustřeďuje na ohodnocení dluhopisů a kvantifikaci výnosu a rizika spojeného s dluhovými instrumenty. Při ohodnocování dluhopisů je nezbytné vždy zohlednit fakt, zda se jedná o krátkodobé nebo o dlouhodobé dluhopisy. [5]

2.2.1 Vnitřní hodnota dluhopisu

U analýzy dluhopisů musíme stanovit jakousi „správnou cenu“ neboli vnitřní hodnotu dluhopisů, která je dána současnou hodnotou veškerých budoucích příjmů z dluhopisu, toto můžeme matematicky vyjádřit tímto vzorcem:

$$V_0 = \frac{C_1}{(1+r)} + \frac{C_2}{(1+r)^2} + \frac{C_3}{(1+r)^3} + \frac{C_4}{(1+r)^4} + \frac{C_5}{(1+r)^5} + \dots + \frac{C_n + F_n}{(1+r)^n}$$

kde: V_0 je vnitřní hodnota dluhopisu,
 $C_{1,2,..n}$ jsou roční úrokové platby,
 n počet let do doby splatnosti dluhopisu,
 F_n jmenovitá hodnota dluhopisu vyplácená na konci doby životnosti dluhopisu - umořovací hodnota dluhopisu,
 r tržní úroková míra - výnosová míra, kterou investor z investice do daného dluhopisu požaduje.

Vypočtenou vnitřní hodnotu dluhopisu neboli jeho „správnou cenu“ je nezbytné porovnat s tržním kurzem dluhopisu a odvodit, zda je daný dluhopis nadhodnocený (jeho vnitřní hodnota je nižší než jeho tržní kurz), podhodnocený (jeho vnitřní hodnota je vyšší než jeho tržní kurz) nebo je správně ohodnocený (jeho vnitřní hodnota zhruba odpovídá jeho tržnímu kurzu).

2.2.2 Měření výnosu z dluhopisu

K měření výnosu z dluhopisu se využívá několik postupů, které se víceméně liší pouze vypovídací schopností, jedná se o nominální kupónový výnos, běžný výnos, výnos do doby splatnosti, výnos za dobu držby a výnos do doby výpovědi.

Nominální kupónový výnos (PAR YIELD)

Je-li kupónová platba z dluhopisu stanovena jako pevná, je nominální kupónový výnos daného dluhopisu konstantní, neměnný.

$$Y_{CN} = \frac{C}{F} * 100,$$

kde: Y_{CN} je nominální kupónový výnos,
 C je roční kupónová platba a
 F je jmenovitá hodnota dluhopisu.

Nominální kupónový výnos představuje snadný, rychlý, nicméně také velice nepřesný způsob měření výnosu z dluhopisu. Jeho informativní hodnota je nízká, neboť nebere v úvahu celou délku životnosti dluhopisu, příjmy v podobě jmenovité hodnoty, případné kapitálové zisky ani vliv úrokových měr na cenu dluhopisu. [5]

Běžný výnos (CURRENT YIELD)

Krátkodobě orientovanými spekulanty, kteří pozorně sledují všechny kurzové pohyby dluhopisu, je v praxi poměrně často k měření výnosu z dluhopisu využíván běžný výnos, jenž je dán poměrem mezi kupónovou platbou a aktuální tržní cenou dluhopisu, což lze zapsat takto:

$$Y_{CN} = \frac{C}{P_0} * 100,$$

kde: Y_{CN} je běžný výnos,
 C je roční kupónová platba a
 P_0 je aktuální tržní cena dluhopisu.

Přestože běžný výnos představuje oproti nominálnímu kupónovému výnosu určité zlepšení, protože výši kupónu vztahuje k aktuálnímu tržnímu ocenění, zůstává stále jednoduchým, ale zároveň nepřesným způsobem měření výnosu z dluhopisu. Nezohledňuje totiž stále možné kurzové pohyby během doby životnosti dluhopisu v důsledku pohybů úrokových měr a nepracuje s příjmem v podobě jmenovité hodnoty dluhopisu.

Výnos do doby splatnosti (YIELD TO MATURITY)

Pro měření výnosu dluhopisu je nejčastěji využíván koncept výnosu do doby splatnosti. Jedná se o výnos z dluhopisu, který kupující dluhopisu obdrží, pokud dnes koupí dluhopis a poté ho bude držet až do doby jeho splatnosti. Výnos do doby splatnosti zohledňuje výši a rozložení kupónových plateb, příjem v podobě jmenovité hodnoty dluhopisu, celou dobu životnosti dluhopisu od okamžiku nákupu až do doby splatnosti a v neposlední řadě také rozdílnou časovou hodnotu jednotlivých budoucích příjmů z dluhopisu.

V návaznosti na základní principy ohodnocování dluhových instrumentů lze výnos do doby splatnosti dluhopisů také vymezit jako výnosovou míru (někdy také vnitřní výnosové procento), při kterém se bude současná hodnota veškerých budoucích příjmů z dluhopisu (kupónu a jmenovité hodnoty) rovnat současné ceně dluhopisu, což lze při úvaze kupónových dluhopisů vyjádřit následující rovnicí:

Výpočet Výnosu do doby splatnosti je velmi složitý, proto finanční teorie nabízí ještě jednu možnost, jak poměrně snadno určit výnos do doby splatnosti dluhopisu. Jde o přibližný neboli aproximovaný výnos do doby splatnosti.

Přibližný neboli aproximovaný výnos do doby splatnosti

Přestavuje určité zjednodušení oproti výnosu do doby splatnosti, nicméně jeho vypovídací schopnost a jeho hodnota se příliš neliší od výnosu do doby splatnosti. Z nejvíce používaných způsobů určení tohoto výnosu je metoda Hawawiniho a Vory. Aproximační výnos do doby splatnosti dle této metody má tvar:

$$AYTM_{H,V} = \frac{C + \frac{F - P_0}{n}}{(0,6 * P_0) + (0,4 * F)} * 100,$$

kde: $AYTM_{H,V}$ je přibližný výnos do doby splatnosti podle Hawawiniho a Vory,
 C jsou roční kupónové platby,
 F je jmenovitá hodnota dluhopisu,
 P_0 je aktuální tržní cena dluhopisu a
 n je počet let do doby splatnosti dluhopisu.

Výnos za dobu držby (HOLDING-PERIOD YIELD)

Investor, který se rozhodne prodat dluhopis ještě před okamžikem jeho splatnosti, obdrží hrubou prodejní cenu tohoto dluhopisu, nicméně neobdrží již jmenovitou hodnotu tohoto dluhopisu ani kupónové platby, které ještě budou do doby splatnosti dluhopisu vyplaceny. Pro měření výnosu z dluhopisu tedy není možné v tomto případě použít výnos do doby splatnosti, jenž uvedené příjmy zohledňuje, nýbrž odlišný postup pro měření výnosu, který je označován jako výnos za dobu držby.

$$AYTP = \frac{C + \frac{P_s - P_0}{n_s}}{(0,6 * P_0) + (0,4 * P_s)} * 100,$$

kde: $AYTP$ je přibližný výnos za dobu držby,
 P_s je očekávaná prodejní cena,
 n_s je počet let, které zbývají do okamžiku prodeje dluhopisu,
 C jsou roční kupónové platby a
 P_0 je aktuální tržní cena dluhopisu.

Výnos do doby výpovědi

Některé dluhopisy mohou být opatřeny možností předčasné výpovědi ze strany emitenta (méně často ze strany investora), kterou je možné realizovat při splnění určitých podmínek. Předčasná výpověď ze strany emitenta dává emitentovi v situaci, kdy např. tržní úrokové míry klesnou pod určitou úroveň, čímž se pro emitenta stává výplata kupónových plateb odvozených od vysokých úrokových měr velmi nevýhodnou, předčasně splatit dluhopis a následně získat cizí zdroje za pro něho příznivějších tržních podmínek.

$$AYTC = \frac{C + \frac{P_c - P_0}{n_c}}{(0,6 * P_0) + (0,4 * P_c)} * 100 ,$$

- kde: AYTC je přibližný výnos do doby výpovědi,
 P_c je očekávaná cena dluhopisu v okamžiku výpovědi,
 n_c je počet let, které zbývají do okamžiku výpovědi,
 C jsou roční kupónové platby a
 P_0 je aktuální tržní cena dluhopisu.

2.2.3 Durace

Durací se myslí průměrná doba, za kterou získáme příjmy z dluhopisu. Je ovlivňována dobou splatnosti, úrokovými sazbami a výši kupónové úrokové sazby.

Duraci vytvořil Frederick Macaulay (1938) a výpočet lze zapsat takto:

$$D_M = \frac{PVCF_1}{V_0} * 1 + \frac{PVCF_2}{V_0} * 2 + \frac{PVCF_3}{V_0} * 3 + \dots + \frac{PVCF_n}{V_0} * n ,$$

- kde: D_M je průměrná doba příjmů z dluhopisu (durace),
 $PVCF_{1,2,3,\dots,n}$ je současná hodnota příjmů z dluhopisu v jednotlivých letech,
 V_0 je celková současná hodnota dluhopisu,
 n je počet let do doby splatnosti dluhopisu.

Durace se používá pro zjištění citlivosti tržní ceny dluhopisu na změnu tržních úrokových sazeb, což lze zapsat jako:

$$\frac{dP}{P} = -D_M * \frac{d(1+r)}{1+r} ,$$

- kde: $\frac{dP}{P}$ je změna tržní ceny dluhopisu,
 $-D_M$ je průměrná doba příjmů z dluhopisu (durace),
 $\frac{d(1+r)}{1+r}$ je změna tržní úrokové sazby,
 r je tržní úroková sazba.

V praxi se používá modifikovaná durace:

$$MD_M = \frac{D_M}{1+r},$$

kde: MD_M je modifikovaná durace,
 D_M je durace,
 r je tržní úroková sazba.

Změna tržní ceny dluhopisu na základě modifikované durace:

$$\frac{dP}{P} = -MD_M * d(r),$$

kde: $\frac{dP}{P}$ je změna tržní ceny dluhopisu,
 MD_M je modifikovaná durace,
 $d(r)$ je změna tržní úrokové sazby.

Na závěr lze říci, že čím větší durace, tím je větší vliv změny tržní úrokové sazby na tržní cenu dluhopisu.

2.2.4 Ratingové hodnocení dluhopisů

Rating podává informace o schopnosti subjektu dostát včas a v plné výši svým závazkům.

Hlavním úkolem ratingu je verbální popis bonity emitenta dluhového instrumentu a zařadit ho podle standardizovaného systému do určité skupiny. Ratingové agentury odděleně hodnotí závazky dlouhodobého charakteru (např. dluhopisy) a závazky krátkodobého charakteru (např. komerční papíry nebo depozitní certifikáty). [3]

Tabulka 1 Srovnání ratingových stupnic mezinárodních ratingových agentur

Investiční stupeň	Ratingová agentura			Slovní popis
	Moody's	Standard & Poor's	Fitch	
Vysoký stupeň	Aaa	AAA	AAA	Nejvyšší kvalita, velmi vysoká schopnost emitenta plnit závazky, úrokové platby jsou kryty vysokou marží
	Aa	AA	AA	Vysoká kvalita, dobrá schopnost emitenta plnit závazky, marže pro krytí úrokových sazeb je nižší (pravděpodobnost defaultu cca 2.5% za 20 let)
Průměrný stupeň	A	A	A	Vyšší střední kvalita, adekvátní předpoklady pro splnění povinností (pravděpodobnost defaultu cca 2,5% za 20 let)
	Baa	BBB	BBB	Přiměřená schopnost plnit závazky, změny vnějších podmínek však mohou snížit platební schopnost dlužníka (pravděpodobnost defaultu cca 10% za 20 let)
Spekulativní stupeň	Ba	BB	BB	Závazky obsahují spekulativní prvky. Budoucí plnění povinností je nejisté (pravděpodobnost defaultu cca 36,5% za 20 let)
	B	B	B	Plnění závazků v dlouhém období je nejisté (pravděpodobnost defaultu cca 54,5% za 10 let)
Promeškané	Caa	CCC	CCC	Nízká kvalita, nebezpečí pro splacení.
	Ca	CC	CC	Vysoce spekulativní dluhopisy
	C	C	C	Velmi malá pravděpodobnost úplného splacení. Většina plateb v prodlení
		D	DDD	

Zdroj: VESELÁ, Jitka. *Investování na kapitálových trzích*

2.3 Analýza indikátorů kapitálového trhu

Indikátory kapitálového trhu jsou ukazatelé a kritéria pro hodnocení kapitálového trhu, indikující stav a vývoj trhu. [1]

2.3.1 Stav kapitálového trhu

Stav kapitálového trhu se hodnotí těmito indikátory:

- investičními kritérii,
- kapitalizací

- volatilitou,
- burzovními indexy.

Investiční kritéria

Každý trh v daný okamžik skýtá:

- **výnos** – stupeň kapitálového zhodnocení (při růstu trhu) nebo ztráty (při poklesu trhu),
- **riziko** – nebezpečí pro investory, vyplývající z možného jiného vývoje trhu než předpokládaného,
- **likviditu** - objem realizovaných obchodů na daném trhu.

Kapitalizace

Kapitalizace představuje nejrychlejší a nejsnadnější určení tržní hodnoty společnosti a velikosti trhu s cennými papíry.

Kapitalizace emise je dána velikostí veřejně obchodované emise cenných papírů a promptním kurzem.

$$M_E = Q * P_0$$

kde: M_E je kapitalizace emise,

Q je množství cenných papírů v kusech,

P_0 je promptní kurz cenného papíru (Kč/kus).

Tržní kapitalizace je součet kapitalizací jednotlivých emisí daného trhu.

$$M_T = \sum_1^n Q * P_0$$

kde: M_T je tržní kapitalizace,

n je počet obchodovaných emisí na trhu.

Volatilita

Volatilita znamená proměnlivost, kolísání kurzu cenného papíru. Sleduje se také za celý kapitálový trh pomocí určitých průměrů kurzů obchodovaných cenných papírů na daném trhu, tj indexů (index = ukazatel vyjadřující vztah dvou číselných hodnot jejich podílem). [1]

Podle velikosti se rozlišuje:

- **malá volatilita** – malý pohyb kurzů, rozmezí do $\pm 1 \%$,
- **střední volatilita** – větší pohyb kurzů, rozmezí nad ± 1 do 5% ,
- **velká volatilita** – značné kolísání kurzů nad ± 5 do 10% ,
- **skoková volatilita** – jednorázová, náhlá a skoková změna.

Burzovní indexy

Burzovní indexy jsou základním statistickým indikátorem měřícím vývoj celého trhu. Pro investory jsou základním ukazatelem, který jim ukazuje, jak se daný trh v čase vyvíjí.

Druhy burzovních indexů podle zaměření:

- **oficiální index** – hlavní, nejvýznamnější index burzy, má početně omezenou bázi, kterou tvoří nejkvalitnější akcie s největší kapitalizací a likviditou
- **globální index** – obsahuje velký počet akcií, aby dobře vyjadřoval stav a vývoj burzy, charakterizuje strukturu, kapitalizaci a likviditu burzy,
- **speciální indexy** – konstruované pro potřeby určitých institucí, které je využívají ke speciálním analýzám trhu, ekonomiky, či oblasti,
- **sektorové indexy** – sledují vývoj v určitém segmentu trhu. Slouží pro specifické analýzy trhu, především obchodníkům s cennými papíry.

2.3.2 Vývojové fáze kapitálového trhu

Burzovní indexy umožňují sledovat vývoj trhu za určité časové období a jeho jednotlivé fáze. [1]

Fáze představují tyto vývojové etapy trhu:

- **růstová** – hodnota indexu je na vzestupu. Označuje se také jako býčí trh (bull). V této fázi se dosahuje zhodnocení akcii a zisku investorů,
- **stagnace** – hodnota indexu se téměř nemění,

- **klesající** – hodnota indexu se snižuje. Označuje se jako medvědí trh (bear). V této fázi dochází k znehodnocování akcií a ztrátám investorů,
- **korekce** – fáze, v nichž dochází ke krátkodobé zpětné změně předchozího vývoje.

2.3.3 Efektivnost kapitálových trhů

Efektivnost kapitálového trhu představuje důležitý znak kapitálového trhu, ovlivňuje fungování i zachování kapitálového trhu, neboť v případě neefektivního chování může kapitálový trh zkolabovat a zaniknout.

Teorie efektivních trhů

Teorie efektivních trhů tvrdí, že akciový trh je efektivní a kurzotvorné informace v sobě obsahuje téměř okamžitě. Proto selhávají jednotlivé obchodní strategie, protože kurz je vždy objektivní a přizpůsobuje se své vnitřní hodnotě a na pohyby kurzu má vliv pouze neočekávaná informace a proto se kurzy pohybují též neočekávaně. [1]

Podle síly efektivnosti rozlišujeme tři základní formy:

- **slabá forma efektivnosti** - kurz obsahuje všechny historické informace, a proto prognózování kurzu na základě minulého průběhu kurzu je nemožné, čímž se zpochybňuje technická analýza, neefektivní trhy,
- **středně silná forma efektivnosti** - kurz obsahuje všechny historické a současné veřejné informace, čímž se zpochybňuje i fundamentální analýza,
- **silná forma efektivnosti** - kurz obsahuje všechny informace včetně neveřejných, vysoce efektivní trhy. (www.traders.cz)

Efektivnost kapitálových trhů můžeme rozdělit na efektivnost:

- **alokační** - týká se pouze primárních trhů, kdy investice jdou přímo do podniku, úspory jsou umísťovány do nejvíce produktivních podniků, což je zárukou nejvyššího zhodnocení kapitálu,
- **operační** - podmínkou alokační efektivnosti primárních trhů je operační efektivnost sekundárních trhů, trh je operačně efektivní, když existuje při promptním kurzu pouze malý rozdíl mezi výnosem z prodeje cenného papíru

a náklady na nákup cenného papíru, tj. pokud jsou transakční náklady nízké (provize obchodníka a poplatky burze a Středisku cenných papírů),

- **informační** - za efektivní je považován trh, který velmi rychle absorbuje nové informace, a tak tržní cena akcií představuje jejich objektivní hodnotu. Efektivní trhy jsou rozvinuté, rovnovážné, naopak neefektivní trhy jsou nové, začínající, nerozvinuté a nerovnovážné.

3 Tištěné zdroje pro analýzy cenných papírů

Tato část práce je zaměřena na analýzu tištěných zdrojů analyzující cenné papíry. Jistě se najde mnoho investorů, kteří dají přednost tištěné podobě před internetovými stránkami, kterým se budu věnovat v další kapitole.

3.1 Domácí tisk

Informace pro potřebné analýzy nalezne investor i v denících, které jsou běžně k dostání na novinových stáncích. Zde je výčet novin, které patří mezi nejčtenější v České republice.

3.1.1 Deníky

V této kapitole jsou popsány noviny, které jsou k dostání každý den.

Mladá fronta Dnes

Mladá fronta DNES je seriózní celostátní deník v České republice vycházející v největším nákladu. Čtenářům přináší aktuální a kvalitní zpravodajství, užitečné servisní informace i oddechové čtení ve specializovaných přílohách a magazínech.

Každý den vycházejí v MF Dnes tyto sešity:

- První sešit - Zpravodajství z domova i ze světa a komentáře
- Druhý sešit - Ekonomika, publicistika a TV program
- Třetí sešit - Regionální zpravodajství, kultura a sport
- Čtvrtý sešit - Tematické přílohy

Navíc vycházejí každý den dva magazíny a specializované přílohy pro každý den.

V sešitě Ekonomika se nacházejí právě informace týkající se cenných papírů, a to konkrétně na straně Kurzy a podniky.

Informací zde není moc, takže strana slouží opravdu jen k základní orientaci na trhu s cennými papíry. Na obrázku 7 je výňatek z těchto novin.

Investor zde nalezne tyto informace:

- kurzovní lístek cenných papírů z Pražské burzy cenných papírů,
- kurzovní lístek cenných papírů RM-systému,
- podrobný přehled kurzů otevřených podílových fondů,
- vývoj burzovního indexu,
- kurzovní lístek České národní banky.

Pro zajímavost jsou zde i články z aktuálního dění na trhu s cennými papíry a zprávy z podniků. [14]

The image shows a complex table with multiple columns and rows, representing the prices and changes of various investment funds. The table is organized into several sections, with columns for fund names, their current prices, and percentage changes. The text is small and dense, typical of a financial data dump.

Obrázek 7 Ukázka z Mladé fronty Dnes

Zdroj: Mladá fronta Dnes

Lidové noviny

Lidové noviny jsou nejstarší český deník, který byl založený v roce 1893 a který se dlouhodobě profiluje jako kvalitní celostátní zpravodajský list se speciálním zájmem o politiku, byznys a kulturu.

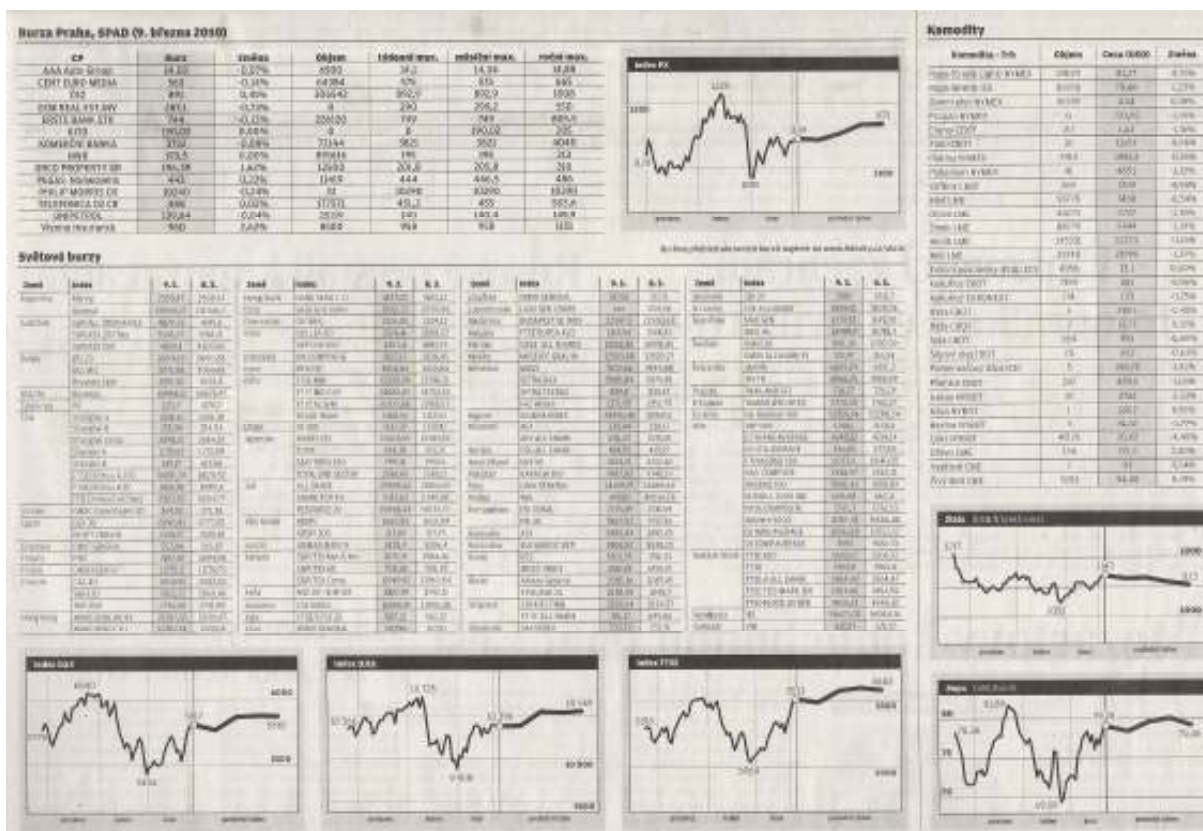
První díl novin je věnován domácím a zahraničním událostem, kultuře a komentářům.

Zpravodajská část Lidových novin obsahuje denně tyto rubriky: Domov, Svět, Kultura, Názory, Publicistika, Byznys a Sport.

Investora bude nejvíce zajímat rubrika Byznys. Jsou zde tyto informace:

- kurzovní lístek cenných papírů na Pražské burze,
- informace o obchodování s komoditami,
- vývoj světových měn, kde je uvedena i změna kurzů v procentech,
- vývoje světových burz a jejich indexů.

Pro přehlednost je v novinách i několik grafů, např. vývoj indexu PX, to můžeme vidět i na Obrázku 8. [13]

Obrázek 8 Ukázka z Lidových novin

Zdroj: Lidové noviny

Hospodářské noviny

Hospodářské noviny vycházejí od roku 1954. Patří do skupiny dvou největších světových vydavatelů ekonomického tisku americké společnosti Dow Jones s listem The Wall Street Journal a německého prestižního ekonomického deníku Handelsblattu. Hospodářské noviny nabízejí čtenáři kvalitní, ověřená zpravodajství v souvislostech zachycujících děje v ekonomice, ve světě, z domova, v kultuře i sportu, vědě a technice.

První zpravodajská část obsahuje zpravodajství z domova, zahraničí, kultury a sportu. Nedílnou součástí první části jsou i komentáře, názory a dopisy. V domácím zpravodajství čtenáři naleznou všeobecná zpravodajství z České republiky i regionů. Na zahraničních stránkách lze nalézt komplexní informace o dění, tendencích, trendech a osobnostech v relevantních částech světa. Součástí listu jsou také příloha Kariéra, Věda a lidé, Hejtmanské noviny a Auto&Moto.

Sešit Podniky a trhy jsou rozděleny na dvě části. První část obsahuje nejširší informace o dění v tuzemských a zahraničních firmách, profily podniků a podnikatelů, druhá polovina sekce je věnována finančnímu a burzovnímu zpravodajství ze světa i z České republiky. Celá sekce je uzavřena každodenní přílohou Osobní finance a investice, v níž čtenář nachází praktické rady, jak smysluplně zacházet se svými penězi.

Informace potřebné k investování jsou v sešitě Podniky a trhy. V tomto deníku je věnováno více pozornosti investování než v ostatních denících, a to celé 3 strany.

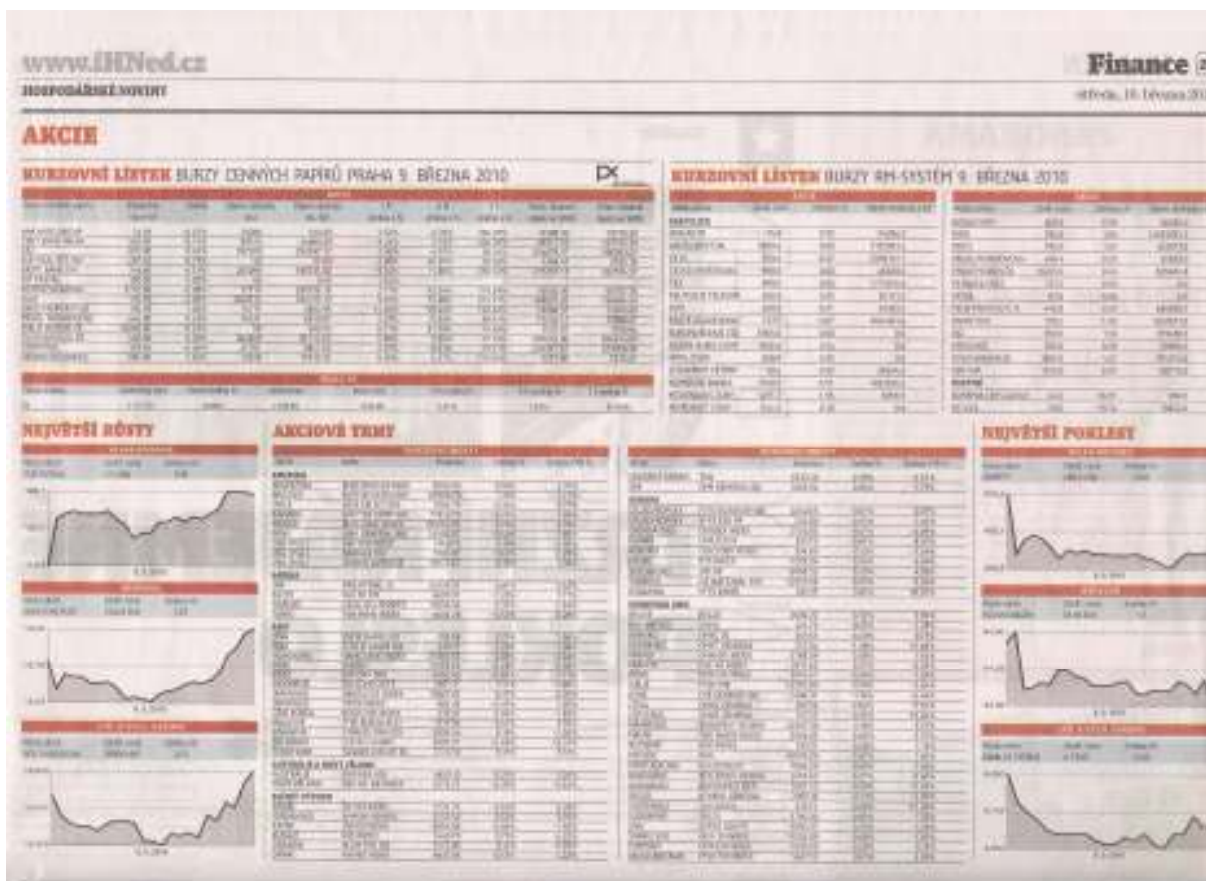
Jsou zde jak stěžejní zprávy z akciových trhů, které ovlivní kurzy cenných papírů, tak i přehledy různých informací, které se týkají investování, a to:

- vývoj indexu Pražské burzy PX číselně i graficky,
- podrobný přehled vývoje zahraničních burz - rozdělení burzovních indexů podle kontinentů,
- kurzovní lístek vybraných akcií v Evropě, a to ve Velké Británii, Polsku, Německu a Maďarsku,
- aktuální kurzy vybraných fondů,
- kurzovní lístek České národní banky,
- kurzovní lístek Burzy cenných papírů Praha,
- kurzovní lístek Burzy RM-systém,
- vývoj cen na trhu s komoditami, a to s potravinami, obilninami, drahými kovy a základními kovy,
- vývoj depozitních sazeb,
- fixing úrokových sazeb na trhu mezibankovních depozit,
- a přehled vybraných kurzů měn ve světě.

Zajímavostí jsou zde grafy akcií z Velké Británie, Německa a Střední a Východní Evropy, které zaznamenaly největší růst kurzu nebo naopak největší pokles.

V těchto novinách si můžete také přečíst přeložené články z prestižních novin Financial Times.

Informací je zde opravdu velké množství a každý investor zde jistě najde právě ty potřebné. Přehlednost informací může investor posoudit na Obrázku 9. [12]

Obrázek 9 Ukázka z Hospodářských novin

Zdroj: Hospodářské noviny

3.1.2 Týdeníky

Jedná se o odborné časopisy vycházející jednou za týden.

EKONOM

EKONOM je prestižní nezávislý týdeník, který poskytuje objektivní a nezkreslené informace pro rozhodování podnikatelů, manažerů, investorů a zástupců veřejné správy. EKONOM představuje výjimečné podnikatelské osobnosti, novinky manažerské praxe a finanční nástroje pro osobní i podnikový život. Nabízí profesionální poradenský servis, odborné diskuse a exkluzivní rozhovory.

Informace o kapitálovém trhu poskytuje část s názvem Peníze a burzy. Čtenář zde nalezne informace jak ze světa, tak i z České republiky, které mohou ovlivnit jeho chování při investování.

V části Data a přehledy pak nalezne data z Pražské burzy a vývoj kurzů měn. [7]

EURO

Ekonomický týdeník EURO, jako zdroj zasvěcených informací ze světa byznysu, přináší současně i komplexní pohled na rozhodující události a trendy v oblasti ekonomiky, politiky a sociálního vývoje.

Články, ze kterých by mohl investor čerpat poklady k investování, se nacházejí v rubrikách: Dluhopisový trh, Investice a Finanční trhy.

Týdeník EURO vychází i v elektronické podobě na adrese evydani.euro.cz. [8], [28]

3.1.3 Měsíčníky

Jedná se o odborné časopisy s periodou vydávání jednou za měsíc.

Bankovníctví

Časopis přináší informace o situaci na kapitálových a finančních trzích, o trendech a vývoji v retailovém a investičním bankovním sektoru, o nových produktech a informačních technologiích využívaných v bankovníctví.

Součástí je kromě specializovaného webu s elektronickým archívem časopisu také ročenka TOP finance s přehledem českého finančního trhu, dále katalogy FP guide s přehledem investičních, pojistných, úvěrových a splátkových produktů, a týdenní zpravodajský newsletter s aktuálním zpravodajstvím z finančních a kapitálových trhů. [6]

Informace týkající se investování se nacházejí v rubrikách:

- Fokus - aktuální zprávy týkající se financí,
- Investiční bankovníctví – aktuální zprávy z kapitálových trhů,
- Finanční trhy – zprávy týkající se finančních trhů, investování, analýz společností a trhů, atd.

Finanční poradce

FP-finanční poradce je odborný měsíčník pro finanční poradenství. Obsahuje analýzy a informace z finančních trhů, strategie, rady a náměty pro marketing a prodej finančních produktů.

Údaje týkající se investování se nachází v těchto rubrikách:

- Politika & Finance – odborné články týkající se makroekonomického vývoje, financí státu, zahraničních ekonomik, vývoje měn a dalších oblastí úzce spjatých s vývojem státu a kapitálového trhu,
- Portfolio – údaje týkající se kapitálového trhu, úvěrového trhu, trhu s nemovitostmi, obsahuje rady, jak nakládat se svými investicemi a investičního poradce.

Součástí projektu je specializovaný FPweb s elektronickým archívem časopisu, dále katalogy FPguide s přehledem investičních, pojistných, úvěrových a splátkových produktů, týdenní newsletter FPnews s aktuálním zpravodajstvím z finančních trhů a cyklus vlastních odborných akcí FPservis. [9]

3.2 Zahraniční tisk

3.2.1 Financial Times

Noviny Financial Times jsou britské noviny, jejichž obdobou jsou české Hospodářské noviny. V Hospodářských novinách dokonce vycházejí některé přeložené články z tohoto britského deníku.

Byly založené v roce 1888 a věnují, jako jedny z mála novin, větší prostor mezinárodnímu dění než událostem z domácí scény. Prioritou jsou hospodářské a burzovní zprávy. Zajímavostí je, že prodej tohoto deníku je vyšší v zahraničí než v Británii. Vychází v evropském, asijském, americkém a také v blízkovýchodním vydání.

Noviny se skládají ze dvou částí. První se zabývá domácími a mezinárodními zprávami a druhá se zaměřuje na podniky a trhy.

Financial Times vydává články o aktuálním dění ve společnostech a investor podle toho může odhadnout situaci, ve které se společnost nachází a zda do ní investovat či nikoliv.

Podává velký přehled cenných papírů na Americké, Britské, Australské, Evropské a Asijské burze. V přehledu akcií je uveden jejich kurz, změna, maximum, minimum, výnos, ukazatel Price-Earnings Ratio (P/E tržní cenu akcie dělíme čistým ziskem společnosti na jednu akcii a říká, kolik peněžních jednotek se zaplatí za jednu peněžní jednotku zisku) a volatilitu. Tyto údaje jsou pro investory velmi cenné a tyto noviny je poskytují zřejmě jako

asi jedny z mála, protože ostatní uvádějí jen hodnotu akcie, procentní změnu hodnoty a výnosu. U podílových fondů uvádějí nákupní a prodejní cenu a jaký je výnos.

Dále podává zprávy o vývoji světových burzovních indexů, poměry P/E na světových trzích, index volatility americké burzy Dow Jones Industrial Average, S&P 100 index, NASDAQ a německé burzy, informace o vývoji světových úrokových sazeb v čase (denní, týdenní, měsíční, tři měsíční, šesti měsíční a roční), úrokové sazby futures a swapů, světových vládních dluhopisů, kde je uvedena nabídka, za kterou se prodávají, kupon, výnos, denní, týdenní, měsíční a roční změna výnosu. U vybraných dluhopisů amerických, evropských, asijských a britských společností je ratingové hodnocení tří nejvýznamnějších agentur Moody's, Standard & Poor's a Fitch. V další tabulce je přehled dluhopisů, které jsou nejvíce ziskové. V dalším přehledu je tabulka cen komodit a jejich procentní změna.

Na dalších stranách novin jsou uvedeny zprávy z kapitálových trhů.

Deník Financial Times poskytuje velké množství informací týkajících se kapitálových trhů, které ostatní noviny nenabízejí, a proto je dobrým zdrojem informací pro investování.

[11]

3.2.2 The Economist

The Economist je britský týdeník o nejnovějších událostech a mezinárodních vztazích vydávaný od roku 1843 v Londýně.

Články jsou členěny do oblastí, kterých se týkají. Jsou to: Evropa, Velká Británie, Střední Východ a Afrika, Spojené státy americké, Amerika, Asie. Poté už nejsou členěny zeměpisně ale podle kategorií zpráv: mezinárodní zprávy, obchod, finance a ekonomika, věda a technika, knihy a umění, nekrolog, ekonomické a finanční indikátory.

Jak již název napovídá, časopis se věnuje ekonomickým událostem, ale i politickým, ekologickým, obchodním a i uměleckým. Zabývají se buď konkrétním všeobecným problémem, nebo se kterým se potýká určitý stát nebo společnost. Toto nám může pomoci při makroekonomické analýze nebo analýze společnosti, např. pokud bychom chtěli nakoupit státní dluhopisy nebo akcie dané společnosti.

V rubrice ekonomické a finanční indikátory je nejdříve krátký slovní přehled vývoje světových ekonomik. Dále se zde nachází tabulka s konkrétními makroekonomickými daty konkrétních států, je zde přehled procentní změny oproti minulému roku hrubého domácího

produktu, průmyslové výroby, indexem spotřebitelských cen a míra nezaměstnanosti. V další tabulce je odhad vývoje těchto indikátorů v letech 2010 a 2011. Následující tabulka uvádí přehled procentní změny cenového indexu komodit. Na další straně je přehled údajů vybraných států, je zde uvedena hodnota platební bilance za posledních 12 měsíců a výše státního rozpočtu, státní schodek v procentech na HDP a úroková míra. Z kapitálového trhu jsou zde uvedeny burzovní indexy v absolutní hodnotě a v procentní změně. [10]

4 On-line zdroje pro analýzy cenných papírů

V dnešní době jsou tištěné noviny již na ústupu a ve velké oblibě jsou nyní noviny v elektronické podobě. Na internetu je nepřehledné množství webových stránek, které poskytují kvalitní informace z kapitálových trhů.

Výhodou on-line zdrojů je pravidelná aktualizace, například kurzy cenných papírů se mění celý den a jejich aktuální vývoj je možno sledovat právě na internetu. Další výhodou je, že u vývoje kurzů lze nastavit, zda chceme vidět měsíční, týdenní nebo denní vývoj a tak můžeme zkoumat další pravděpodobný vývoj.

4.1 České internetové stránky

4.1.1 Česká národní banka

Pro makroekonomickou analýzu jsou potřebné údaje, jako je např. vývoj inflace, hrubého domácího produktu, úrokových sazeb a kurzu české koruny.

Tyto informace se nachází na webu České národní banky v menu Měnová politika. Jsou zde údaje jako např. odhady pro další vývoj inflace, HDP (ukázka na Obrázku 10), úrokových sazeb a kurzu.

Důležitým dokumentem pro investory je Zpráva o inflaci, kde je podrobně popsán současný ekonomický vývoj a jeho prognózování do budoucna. Investor zde najde i zprávy z minulých let. V této zprávě se nacházejí informace o:

- vývoji úrokových sazeb,
- vývoji měny,
- vývoji domácí a zahraniční poptávky a nabídky,
- vývoji inflace,
- vývoji HDP,
- platební bilanci.

Další informace potřebné pro analýzy se nacházejí v záložce Finanční trhy a poté ještě ve Statistice, konkrétně:

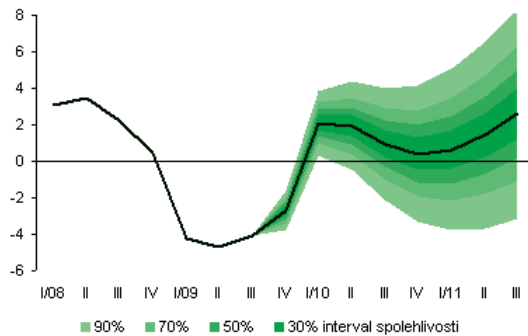
- devizový trh,
- trh státních dluhopisů,

- inflační očekávání finančního trhu.
- statistika platební bilance.

Ve Statistice platební bilance je přehled o datech platební bilance za jednotlivé měsíce a roky. Z platební bilance jsou pro investování důležité informace o kapitálovém účtu, neboť pohyb kapitálu má vliv na volatilitu akciových kurzů, poté portfoliové investice, kapitálový účet, finanční účet a ostatní investice.

Prognóza HDP

ukazatel	rok	ve výši
meziroční růst reálného HDP	2009	-3,9%
	2010	1,4%
	2011	2,1%

Vějířový graf zachycuje nejistotu budoucího vývoje sezonně očištěného růstu HDP. Nejtmavší pásmo kolem středu prognózy odpovídá vývoji, který nastane s 30% pravděpodobností. Rozšiřující se pásma zobrazují postupně vývoj s pravděpodobností 50 %, 70 % a 90 %.

Obrázek 10 Ukázka prognózy HDP

Zdroj: Česká národní banka

Údaje, které poskytuje Česká národní banka, se nachází na internetové adrese www.cnb.cz. [26]

4.1.2 Český statistický úřad

Český statistický úřad poskytuje informace pro širokou veřejnost. Zajímavé je jejich roztřídění do kategorií pro analytiku, novináře, podnikatele a studenty, to návštěvníkovi může usnadnit hledání.

Investor zde najde opět informace pro makroekonomickou analýzu.

V hlavním menu se nacházejí tyto karty:

- Lidé a společnost,
- Ekonomika,
- Trh práce a mzdy,
- Věda, IT,
- Zemědělství, ekologie,
- Mezinárodní data, EU,
- Souhrnná data.

Pro zhodnocení makroekonomických dat je důležitá záložka Ekonomika, kde jsou důležité údaje pro investování o inflaci, kde je uveden vývoj míry inflace v posledních letech v jednotlivých měsících, dále přehled o hrubém domácím produktu

V záložce Souhrnná data je zpracována souhrnná tabulka o makroekonomických datech týkajících se České republiky. Usnadňuje to hledání potřebných údajů pro makroekonomickou analýzu. Jsou zde data o hrubém domácím produktu, míře inflace, z měnových ukazatelů to je vývoj CZ/EUR a CZK/USD, dále o nabídce peněz a fiskální politice

Portál Českého statistického úřadu se nalézá na internetové adrese www.czso.cz. [27]

4.1.3 Justice

Na internetové adrese www.justice.cz jsou údaje důležité pro odvětvovou analýzu a analýzu jednotlivých akciových společností (finanční analýzu).

V obchodním rejstříku se nalezne společnost, která je pro investora zajímavá a poté si nechá zobrazit Úplný výpis listin, kde se nacházejí důležité informace o společnosti, jako je výroční zpráva, ve které se nacházejí informace o hospodaření společnosti, rozvaha, přehled o peněžních tocích a výkaz zisků a ztrát. Z toho se dají vyčíst data o stavu společnosti, a zda má smysl nakoupit její cenné papíry. Ve výroční zprávě se dá vyčíst, kolik společnost vydala akcií a dluhopisů a jaká je jejich nominální hodnota. To se poté může porovnat s aktuálním kurzem cenného papíru. [32]

4.1.4 Burza cenných papírů Praha a.s.

Burza cenných papírů Praha, a.s. provozuje hlavní trh s akciemi v zemi a ze zákona je akciovou společností. Je založena na členském principu, což znamená, že přístup do burzovního systému a právo obchodovat mají pouze licencovaní obchodníci s cennými papíry, kteří jsou zároveň členy burzy. Data z Burzy cenných papírů Praha, a.s. se nacházejí na internetové adrese **www.pse.cz**.

Na úvodní straně jsou tyto záložky:

- Hlavní strana,
- Výsledky,
- Statistika,
- Trhy a produkty,
- O burze.

Když se zvolí některá z hlavních záložek, tak se k ní vlevo zobrazí další menu.

V Hlavním menu je stručný přehled o výsledcích obchodování s cennými papíry, vývoj indexu PX, objemy obchodů, největší změny kurzů a novinky z kapitálového trhu.

Ve výsledcích je uveden seznam kótovaných investičních nástrojů k určitému dni. Když si necháme zobrazit informace k danému cennému papíru, tak se získají informace o emisi: druh investičního nástroje např. akcie, forma a podoba cenného papíru, jmenovitá hodnota v dolarech, na jakém trhu se s ním obchoduje, do jaké obchodní skupiny patří, počet kusů v emisi, měna obchodování a hrubá dividenda za určitého období. Také tu jsou informace o emitentovi a předmět jeho činnosti. Konkrétní data k cennému papíru jsou tato: kurz, změna kurzu v procentech, počet zobchodovaných cenných papírů, objem obchodů, závěrečný kurz, otevírací cena, minimální a maximální denní cena, počet obchodů, míra alokace v aukčním režimu v procentech¹⁷ a kód trhu v aukčním režimu¹⁸. Je zde také graf vývoje kurzu.

¹⁷ Míra uspokojení objednávek vyjádřená v procentech.

¹⁸ Obchodování v aukčním režimu je založeno na zpracování objednávek k nákupu a prodeji investičních instrumentů soustředěných k jednomu časovému okamžiku. Výsledkem obchodování je stanovení aukční ceny, míry alokace a kódu stavu trhu. Pro stanovení aukční ceny je hlavním kritériem dosažení největšího zobchodovaného množství investičních instrumentů, následně pak minimální převis. V případech kdy by nebyla stanovena aukční cena na základě ani jednoho z těchto kritérií, stává se aukční cenou cena nižší v případě převisu nabídky nebo vyšší v případě převisu poptávky.

Ve Statistice je přehled tržní kapitalizace¹⁹ akciového trhu a akciových emisí. V levém menu je záložka Statistické soubory, ve které si můžeme ve formátu pdf stáhnout klíčová data za roky 1993 až 2009, roční údaje v eurech a dolarech, měsíční statistiky a roční statistiky.

V trzích a produktech je vysvětlen princip obchodování na burze, jak jsou instrumenty zařazené do jednotlivých obchodních skupin a tabulka, kde je uvedeno, podle čeho jsou cenné papíry rozřazené do obchodních skupin.

V levém menu je ke stáhnutí Statistická ročenka za rok 2009, kde je uveden kompletní přehled o obchodech uskutečněných v roce 2009 a dalších informací vztahujících se k cenným papírům. V tomto menu je také přehled všech světových burz řazené abecedně. Pro investory to může být velmi zajímavé, neboť je nemusejí zdlouhavě vyhledávat na internetu a mají je zde všechny pohromadě.

Na těchto stránkách se nacházejí data vhodná pro analýzu akciových společností a technickou analýzu cenných papírů. [22]

4.1.5 RM-SYSTÉM – česká burza cenných papírů

RM-systém je česká burza cenných papírů, kde se obchoduje s akcemi nejvýznamnějších českých a zahraničních společností jako např. Unipetrol, Komerční banka, ČEZ a ze zahraničních to jsou Deutsche Telekom, Nokia nebo Microsoft. Nalézá se na adrese **www.rmsystem.cz**.

Na RM-systému mohou obchodovat pouze obchodníci s cennými papíry, kteří jsou členy. Obchoduje se zde s akcemi, investičními certifikáty a dluhopisy.

Na této straně jsou tyto záložky:

- Chci obchodovat,
- Kurzy on-line,
- Výsledky,
- Burza a služby,
- Vzdělávání,
- O společnosti,
- Události,
- Kontakty.

¹⁹ Tržní kapitalizací se rozumí součin počtu cenných papírů registrovaných v emisi a příslušného kurzu.

Významná záložka jsou Kurzy on-line, kde je přehled cenných papírů.

U každého konkrétního cenného papíru je možné zobrazit informace vhodné k technické analýze, konkrétně grafické metody – čárový graf a analýza založená na technickém indikátoru – momentum.

U cenného papíru jsou údaje o tom, jaký byl otevírací a závěrečný kurz, minimum kurzu, kterého bylo dosaženo a zároveň i maximum s jakým objemem se obchoduje, kolik bylo uzavřeno obchodů za den a jaké je přípustné pásmo pro cenu 1 kusu cenného papíru. Dále je zde uvedena hloubka trhu, přehled obchodů za den a zprávy od emitentů, kde jsou uvedeny výroční zprávy a další důležité zprávy týkající se dané akciové společnosti.

Ve výsledcích je uveden závěrečný přehled o obchodování, např. objemy obchodů, poslední obchody a jak se vyvíjel burzovní index. [35]

4.1.6 On-line Finanční noviny

Finanční noviny jsou ekonomický server České tiskové kanceláře dostupný na internetové adrese www.financninoviny.cz. Nezaměřují se pouze na kapitálový trh, ale na všechny oblasti, které se týkají financí. Proto se na straně nacházejí tyto hlavní záložky:

- Hlavní strana,
- Zpravodajství,
- Finanční krize,
- Pro podnikatele,
- Evropská unie,
- Osobní finance,
- Investice,
- Online prodej,
- Zajímavosti,
- Kariéra,
- Benzín.

Na Hlavní straně jsou vybrané nejzajímavější zprávy z každé oblasti.

V záložce Zpravodajství si může návštěvník této stránky vybrat, zda chce aktuální zpravodajství z auto-mota, bankovníctví, dopravy, energetiky, chemie, počítačů a IT, potravinářství, stavebnictví, strojírenství, telekomunikací a zemědělství. Tato možnost výběru

je jistě užitečná, neboť se nemusí složitě hledat zprávy, které čtenáře zajímají z určité oblasti, ale může si vybrat rovnou oblast, kterou potřebuje.

Zprávy z oblasti bankovníctví obsahují informace, které se týkají státních a firemních financí, které by mohly posloužit k makroekonomické analýze.

Investora však bude nejvíce zajímat záložka Investice, která obsahuje různá sdělení z investičního světa, například zprávy o Pražské burze, jaké tendence má kurz koruny a ostatní měny, zprávy o dění v akciových společnostech, vývoji českého a světového kapitálového trhu a mnoho dalších. [30]

4.1.7 Akcie online

Internetový portál **www.akcie.cz** poskytuje široké informace nejen o českých akciích, ale i o akciích z německé, polské a americké burzy.

Na úvodní straně se v hlavním menu nacházejí tyto záložky:

- Úvodní stránka,
- Zpravodajství,
- Kurzy CZ,
- Kurzy světových burz,
- Kurzovní lístek,
- Diskuse,
- Rádce investora,
- a Moje akcie.

Mimo uvedeného je na hlavní straně možno vidět burzovní lístek s českými akciemi. Pokud bychom chtěli znát vývoj akcií v zahraničí, tak máme na výběr mezi USA, Německem a Polskem. V levé části je možnost diskuze a přehled konaných seminářů v České republice. Zajímavostí na této straně je přehled zajímavých vzestupů a poklesů akcií. V pravé části je pak vývoj burzovních indexů a zajímavé zprávy ze světa i z České republiky.

Ve Zpravodajství se nacházejí různé zprávy z investiční oblasti, které nyní hýbou touto oblastí, jsou to např. zprávy o tom, které akcie nyní posilují nebo oslabují a jak se vyvíjí cena komodit. Ve Firemních zprávách jsou články o společnostech, které veřejně obchodují se svými cennými papíry, pojednávají o jejich aktuálních problémech nebo novinkách uvnitř

společnosti. Toto je důležité pro jejich další vývoj a tím i hodnotu cenných papírů a akcionáře tyto informace mohou významně ovlivnit.

Ve Zpravodajství je další záložka a to Analýzy, která je jistě velmi přitažlivá pro velké množství investorů, neboť zde naleznou informace, které jim pomohou rozhodnout se, zda nakoupit, ponechat či prodat cenné papíry jisté společnosti.

Analýzy akcií jsou buď fundamentální, nebo technické. Fundamentální analýza společnosti obsahuje krátké představení firmy a organizační uspořádání, SWAT analýzu, poté se zaměřuju na makroekonomickou analýzu, analýzu odvětví a analýzu společnosti, kde se rozeberou jednotlivé segmenty, ve kterých společnost podniká, např. maloobchod, petrochemie, potravinářství atd. Důležité pro analýzu společnosti je stanovení vnitřní hodnoty akcie, která je zde vypočítána.

Každý měsíc zde vychází technická analýza ve formě grafů s krátkým komentářem. K některým analýzám je využit technický indikátor MACD, například k analýze vývoje měnových kurzů, dále to jsou průměry a maxima a minima. Analýzy se týkají vývoje zahraničních burzovních indexů, vývoje měn EUR/USD a vývoje cen komodit.

Dále tu jsou technické analýzy jednotlivých společností, kde je uvedeno:

- trh, na kterém se s cenným papírem obchoduje,
- datum zveřejnění,
- horizont, na který se vztahuje analýza,
- závírací cena, kde je uvedeno přesné datum a cena,
- vstupní rozmezí,
- doporučení,
- stručný profil společnosti,
- samotná technická analýza,
- graf technické analýzy, kde je uveden poslední, nejvyšší a nejnižší kurz a průměr.

V záložce Kurzy CZ je přehled kurzů akcií obchodovatelných ve SPAD, KOBOS, EasyClick nebo samotný RM-SYSTÉM a vývoj indexu PX a RM a to jak číselně, tak i graficky.

SPAD je elitním segmentem pražské burzy, ve kterém lze prodávat a kupovat akcie jen v určitém standardizovaném množství, v tzv. lotech (velikost lotů u jednotlivých cenných papírů jsou různé). Byl vytvořen pro zajištění likvidity u největších emisí - tzv. tvůrci trhu

v každém okamžiku nabízí v povoleném rozmezí svou nákupní i prodejní cenu za akcie vybraných společností.

KOBOS (KOntinuální Burzovní Obchodní Systém) je způsob obchodování na pražské burze. Rozdíl oproti elitnímu segmentu SPAD spočívá v tom, že se zde neobchoduje v lotech (standardizovaných počtech), ale v jednotlivých kusech akcií.

Segment **EasyClick** české burzy RM-SYSTÉM obsahuje vybranou skupinu elitních akcií nebo certifikátů obchodovaných na RM-SYSTÉMU. Nákupy a prodeje akcií se zadávají ve standardizovaných násobcích počtu akcií v rámci tzv. EasyClick lotů. Velikost lotů je nastavena tak, aby byla dostupná pro menší a střední investice individuálních investorů.

V záložce Kurzy světových burz je pak přehled o světových burzovních indexech (Dow Jones²⁰, SP 500²¹, NASDAQ²², DAX²³ A WIG 20²⁴), o akciích, komoditách a měnách v USA, Německu a Polsku.

Dále v Kurzovním lístku jsou informace o Pražské burze, RM-systému a kurzovním lístku ČNB, zajímavostí je, že si můžete objednat kurzovní lístky a i je stáhnout, to je však pouze pro registrované uživatele (registrace je zdarma).

V záložce Diskuse pak může každý přispět k tématu, které ho zajímá.

Každý začínající investor jistě ocení záložku Rádce investora, kde je přehled informací, které by investora mohly zajímat. Očekávala bych však, že zde bude případně i přehled akcií, do kterých je vhodné investovat.

Poté je zde záložka Moje akcie, která je také pouze pro registrovaného uživatele a nachází se zde přehled o osobním portfoliu investora.

Tato internetová stránka je vytvořena přehledně a investor zde najde základní informace, které potřebuje k vytvoření svého portfolia.

²⁰ Index Dow Jones Industrial Average (DJIA) je indexem Newyorské akciové burzy (NYSE)

²¹ Index Standard and Poor's 500 měří vývoj 500 amerických akcií vybraných týmem analytiků a ekonomů agentury Standard & Poor - podle velikosti trhu, likvidity a typu odvětví plus dalších faktorů.

²² Index Nasdaq Composite sleduje vývoj všech akcií obchodovaných na The Nasdaq Stock Market, a to jak těch amerických, tak i neamerických

²³ DAX 30 (Deutsche Aktien Xchange 30) sdružuje 30 největších německých společností obchodovaných na Frankfurt Stock Exchange

²⁴ Index WIG 20 je hlavním indexem Varšavské burzy cenných papírů. Sdružuje dvacet největších a nejlikvidnějších akcií na této burze (blue chips)

Tento internetový server www.akcie.cz spolupracuje s dalším serverem Fio e-broker, který se nalézá na stránkách www.fio.cz a z tohoto serveru se přebírají fundamentální a technické analýzy pro www.akcie.cz. [20]

4.1.8 Trhy a peníze

Tato internetová adresa <http://trhy.penize.cz> je vhodná především pro technickou analýzu, neboť je zde nástroj pro kvalitní zpracování analýzy cenných papírů pomocí grafů, dále tu jsou kurzy cenných papírů, úrokové sazby, burzovní indexy, kurzy měn a zprávy z finančních trhů. Obsahuje však i články zabývající se jednotlivými společnostmi a makroekonomickými ukazateli, které jsou pro investora důležité pro fundamentální analýzu.

Na úvodní straně v hlavním menu se nacházejí záložky:

- Zpravodajství,
- Akcie,
- Komodity a futures,
- Analýzy,
- Investiční poradna,
- Kurz investování.

Je zde přehled vývoje kurzů akcií na Pražské burze – SPAD a RM-systému, dále jak se vyvíjí obchodování s komoditami, s dluhopisy a úrokovými sazbami. Návštěvník této internetové stránky si zde může také přečíst zajímavé zprávy z finančních trhů.

V záložce Zpravodajství se nalézá celkový přehled zpráv, které se týkají finančních trhů. Sdružují se zde články z různých internetových stránek, které se zabývají kapitálovými trhy. Obsahují jak informace o jednotlivých společnostech, tak i obecně o vývoji burz, komodit, kurzů měn a makroekonomická data.

Záložka Akcie umožňuje výběr možnosti volby informací o akciích z Pražské burzy, RM-systému nebo ze světových burz. Tabulka uvádí název titulu, aktuální kurz, změnu oproti závěrečnému kurzu minulého dne a objem, se kterým se obchoduje. Pro zajímavost je zde uveden přehled nejlepších a nejhorších titulů dne.

V záložce Komodity a futures se nalézají informace, jak již název napovídá, o obchodování s komoditami, měnami a dluhopisy. U komodit je zveřejněna burza, na které

se s ní obchoduje, otevírací, minimální, maximální a zavírací kurz a procentní změna oproti předchozímu uzavíracímu kurzu. Stejně údaje jsou uvedeny u měn, indexů a dluhopisů.

Záložka Analýzy v sobě skrývá komplexní hodnocení akcií a dluhopisů a jednotlivých komodit za určité období. Analýzy jsou převzaty z internetové adresy www.colloseum.cz.

Jsou zde tyto analýzy.

- Akciové trhy a dluhopisy – hodnocení akciových indexů, makroekonomická analýza a hodnocení dluhopisů,
- Energie – vývoj cen, nabídka a poptávka ropy a zemního plynu,
- Průmyslové kovy – vývoj cen mědi, hliníku, niklu, zinku a olova,
- Drahé kovy – vývoj cen zlata, stříbra, platiny a paládia.
- Potraviny - vývoj cen obilnin a olejnin, masa, kávy a kakaa, bavlny a cukru,
- Měny – vývoj světových měn.

Investiční poradnu může využít pouze registrovaný uživatel, registrace je zdarma.

I zde je kurz investování, který podává základní informace začínajícím investorům.

Uživatel internetu zde ocení přehledné informace o cenných papírech, může si vybrat, jaký graf chce pro zobrazení vývoje cenného papíru. Na výběr má z čárového, sloupcového a svíčkového grafu. Nezkušený investor zde nalezne i tip, zda cenný papír koupit nebo prodat a přečíst si komentář k tomuto tipu. Velmi užitečnou informací je uvedení data aktualizace.
[37]

4.2 Zahraniční internetové stránky

4.2.1 NASDAQ

Akciový trh NASDAQ je největším elektronickým trhem akcií na světě. Název NASDAQ pochází ze zkratky Automatického kotečního systému Národní asociace obchodníků s cennými papíry (*National Association of Securities Dealers Automated Quotes system*).

Informace z tohoto akciového trhu se nacházejí na webu **www.nasdaq.com**.

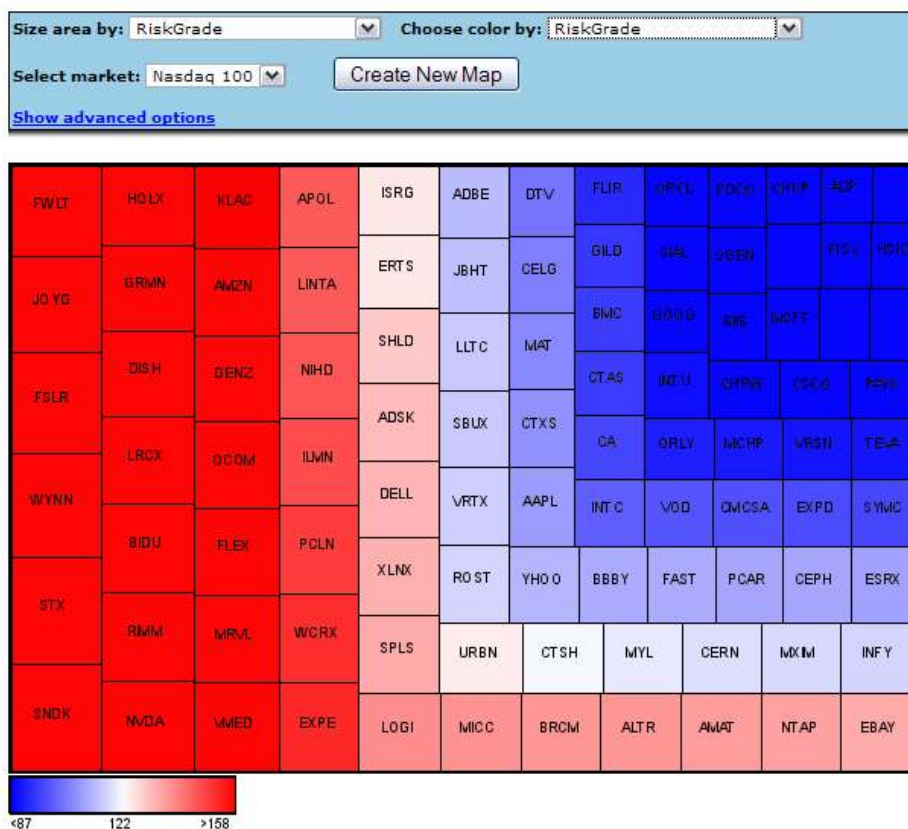
Je tu opět několik záložek:

- Domů,
- Nabídka a grafy
- Rozšířené obchodování,
- Činnosti na trhu,
- Zpravodajství,
- Společnost,
- Investování,
- Osobní finance.

Na úvodní straně je vyhledávání podle zkratky názvu cenného papíru a návštěvník si zde může zatrhnout, aby se informace k vybranému cennému papíru zobrazily při další návštěvě bez nutnosti opětovného zadávání do tohoto vyhledávače.

Pokud si necháme zobrazit žádaný cenný papír v záložce FlashQuotes, máme několik možností analýz. Jednou z nich je Míra rizika, která nám odpovídá na otázku, jak vysoce je rizikový cenný papír a zda nákupem získáme nebo naopak ztratíme finanční prostředky.

Zde je ukázka z této analýzy:

Obrázek 11 Mapa míry rizika akcií na trhu NASDAQ 100

Tato mapa (Obrázek 11) zobrazuje přehled akcií na trhu NASDAQ 100. Jsou seřazené podle barev, nejvíce červené jsou nejvíce rizikové a modré jsou nejméně rizikové. Podle tohoto může investor zjistit, do kterého cenného papíru se vyplatí investovat a do kterého ne a může tím velmi ušetřit. Tato mapa se dá zobrazit i pro akcie zařazené v bázi indexu S&P 500.

Další údaje potřebné k analýze najdeme pod možností „výroční zprávy“, kde se nacházejí články týkající se dané akciové společnosti, která cenný papír vydala. Toto nám opět poslouží k technické analýze společnosti.

V přehledu EPS – Earnings per Share, tedy Zisk na akcii, je souhrnná tabulka zahrnující tři poslední roky. Je zde uveden příjem, zisk na akcii (případně ztráta) a vyplacené dividendy, což jsou další cenné ukazatele pro akcionáře.

Pokud by si investor nebyl jistý, do jakého sektoru daná společnost patří, tak mu to pomůže zjistit analýza sektorů, kterou když použije, tak se mu zobrazí patřičný sektor a přehled akciových společností náležící také do této oblasti.

Dále je na úvodní straně přehled akcií s největším propadem kurzu, s nejvyšším nárůstem kurzu, nejvíce obchodovatelné akcie a přehled zpráv týkající se kapitálového trhu.

V záložce domů je uveden seznam akciových společností, u kterých je uvedeno označení cenného papíru, jeho tržní hodnota a krátká charakteristika.

Záložka Nabídka a grafy zahrnuje grafickou analýzu pomocí několika nástrojů:

- porovnání – umožňuje porovnání konkrétního cenného papíru s ostatními burzovními indexy,
- technické indikátory – MACD, momentum, RSI, volatilita (ukázka na Obrázku 12), P/E Ratio, výnos a mnoho dalších,
- nastavení – jakým způsobem se zobrazí graf.

Obrázek 12 Indikátor volatilita aplikovaný na akcii CETV

Zdroj: NASDAQ

Pro mnoho investorů bude jistě zajímavá finanční analýza akciové společnosti, kde jsou uvedeny např. základní informace o společnosti, klíčové finanční ukazatele a statistiky, zkrácený výkaz zisků a ztrát, zkrácená rozvaha, zkrácený cash flow, čistý příjem a zisk na akcii.

Guru analýzy jsou rady zkušených investorů s bohatými zkušenostmi z této oblasti. Existuje zde možnost výběru cenných papírů, o které mají alespoň nějaký nebo silný zájem tzv. Guru a počet Guru, kteří se zajímají o konkrétní cenné papíry. Po tomto výběru se zobrazí konkrétní výčet cenných papírů, které splňují daná kritéria. [33]

4.2.2 Bloomberg

Internetový portál www.bloomberg.com v sobě zahrnuje 3 možnosti jak se dozvědět zprávy z investičního prostředí. První jsou informace v písemné formě na tomto webu, další jsou televizní zprávy a poté rozhlasové, neboť společnost Bloomberg provozuje vlastní rádio a televizi. Společnost Bloomberg vydává i vlastní časopis. Je jedním z nejdůvěryhodnějších zdrojů finančních a obchodní zpráv a dalších informací z ekonomického světa.

Na tomto portále jsou tyto hlavní záložky:

- Úvodní strana,
- Zpravodajství,
- Informace z kapitálového trhu,
- Osobní finance,

- TV a rádio.

Data, která jsou potřebná k investování, se nalézají v záložce Informace z kapitálového trhu, např. kurzy cenných papírů, vývoj světových burzovních indexů, futures, státní a firemní dluhopisy v různých časových horizontech (i 30 let). Dále tu jsou aktuální kurzy měn a kurz dolaru v přepočtu na jinou měnu, podílové fondy a kurzy komodit.

U akcií a podílových fondů je uveden kurz, množství, minimální a maximální kurz P/E Ratio, dividendový výnos a devadesátidenní volatilita.

Užitečnou pomůckou pro začínající investory jsou výuková videa, která podrobně vysvětlují odborné pojmy z oblasti investování, technické indikátory kapitálového trhu a radí, co všechno by se mělo sledovat, aby člověk nepřišel o peníze. [21]

4.2.3 Reuters

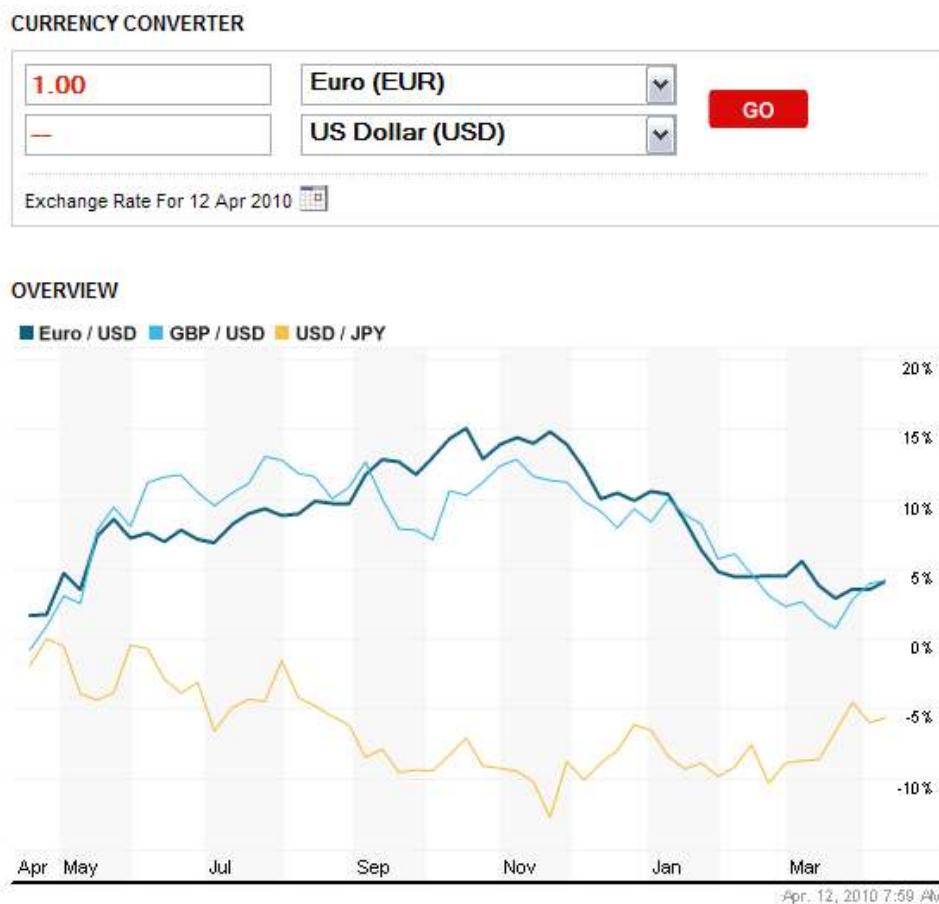
Reuters je největší mezinárodní zpravodajská agentura, která poskytuje investiční zprávy, zprávy ze světa, obchodní zprávy, zprávy z oblasti technologií, informace o osobních financích a akciovém trhu. Tato zpravodajství se nelézají na serveru www.reuters.com.

Pokud si necháme zobrazit informace ke konkrétní akci, tak se naskytne možnost výběru z nového menu.

- Přehled - základní informace k danému cennému papíru jako např. graf, kurz, dividendy, technický indikátor P/E Ratio, rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita investic.
- Zprávy - zpravodajství týkající se akciové společnosti.
- Klíčový vývoj – klíčové zprávy o akciové společnosti.
- Lidé – organizační uspořádání ve společnosti.
- Grafy – grafické porovnání se světovými burzovními indexy, sektory a měnami, technické indikátory – MACD, RSI, Momentum, Volatilita. V grafu jde zobrazit událost jako je zpráva týkající se akciové společnosti, klíčové události, výplata dividend a výnosů.
- Finance – finanční přehled jako např. příjmy, zisk na akcii, tržby, P/E Ratio, míra růstu, rentability a efektivnost řízení.
- Možnosti,
- Analytici – doporučení od analytiků, zda cenný papír držet, prodat nebo koupit.

- Výzkum.

Jak je možno vidět na Obrázku 13, může investor u analýzy měn použít stejné grafické analýzy jako u akcií a je tu i konvektor měn.

Obrázek 13 Graf vývoje kurzů měn

Zdroj: Reuters

Rozdělení trhů na americký, britský, evropský a asijský nám dává možnost lepší orientace na trzích, se kterými jsou spojené burzovní indexy a pokud si rozklikneme nějaký index, tak se zobrazí cenné papíry, které tento daný index zahrnuje.

Jako u většiny portálů i zde jsou makroekonomická data - HDP, nezaměstnanost, index cen spotřebitelů, ale pouze jen u vybraných států. U komodit je uvedena pouze maximální a minimální denní cena, procentuální změna, nabídka a poptávka.

Někdo by si pod agenturou Reuters mohl představit pouze různá zpravodajství ze světa a nikoliv už informace a analýzy týkající se kapitálového trhu. Přitom grafické zpracování analýz je velmi podařený nástroj, který může být dobrým rádcem pro investory. [34]

5 Využitelnost zdrojů pro analýzu cenných papírů a doporučení

Zde je uveden souhrn použitých zdrojů pro analýzu cenných papírů, jaké byly shledány nedostatky nebo naopak přednosti některých zdrojů.

5.1 Tištěné zdroje

V Mladé frontě Dnes a Lidových novinách není velké množství informací, takže slouží opravdu jen k základní orientaci na trhu s cennými papíry a jednoduché technické analýze. V uvedených novinách je porovnatelné množství údajů, takže se nedá říci, které jsou lepší a ani jedny se nedají použít k náročnějším analýzám.

V Hospodářských novinách je už podstatně více informací než ve dvou předchozích denících, např. oproti Lidovým novinám jsou zde křížové kurzy světových měn a grafické přehledy vývoje různých ukazatelů. Že jsou více zaměřeny na kapitálové trhy, nasvědčuje fakt, že zde najdete i přeložené články z britského deníku Financial Times.

V časopisech Ekonom, Euro, Bankovníctví a Finanční poradce není mnoho konkrétních dat o vývoji kurzů akcií, měn a případně úrokových sazeb, potřebných k technické analýze. Spíše se zde nalézají zprávy z ekonomického prostředí vhodné pro fundamentální analýzu.

Deník Financial Times poskytuje velké množství informací týkajících se kapitálových trhů, které ostatní noviny nenabízejí, a proto je dobrým zdrojem informací pro investování. Příloha Podniky a Trhy je o rozsahu 28 stran, což vypovídá, že se tento deník opravdu zaměřuje na zpravodajství o konkrétních společnostech, které může ovlivnit vývoj kurzu cenných papírů, které emitují. Z toho 6 stran se věnuje přehledu z kapitálového trhu, kde jsou uvedeny podílové fondy, vybraná data a burzovní indexy z americké, britské burzy a dalších světových trhů, úrokové sazby, dluhopisy a technické indikátory jako je volatilita a P/E Ratio.

Časopis The Economist obsahuje různá zpravodajství ze světa, která jsou spíše využitelná pro fundamentální analýzu než pro technickou.

5.2 On-line zdroje

Česká národní banka poskytuje kvalitní a pravdivé informace využitelné pro makroekonomickou analýzu. Je to jeden z hlavních zdrojů pro tuto analýzu, neboť poskytuje komplexní data a je zde možnost sledovat vývoj v jednotlivých letech. To samé můžeme tvrdit i o Českém statistickém úřadě.

Na portále Justice – oficiálního serveru českého soudnictví si můžeme nechat nalézt akciovou společnost, které bychom rádi koupili akcie a pomocí výroční zprávy a dalších zpráv o společnosti můžeme zjistit zdraví podniku, jaké jsou zisky, zda v posledních letech neprodělává a neztrácí na objemu. Tento server poskytuje ucelené informace o společnosti a my díky tomu můžeme provést kvalitní analýzu akciové společnosti.

Tyto tři uvedené servery neposkytují konkrétní informace o cenných papírech, ale napomáhají k odhalení, jak si stojí daná společnost v odvětví, případně dokonce stát.

Burza cenných papírů Praha, a.s. poskytuje kvalitní informace pro investory. Když si necháme zobrazit informace k jednotlivým cenným papírům, tak získáme větší množství údajů, které se k nim vztahují než na jiných stránkách, jsou zde navíc i údaje o emitentovi. Navíc tu jsou roční a měsíční přehledy vztahující se k cenným papírům a statistická ročenka za minulý rok.

Na serveru www.akcie.cz jsou všechna potřebná data pro investora. Nalézají se zde cenné papíry jak domácí tak i zahraniční a konkrétně z americké, polské a německé burzy. Investorovi mohou pomoci fundamentální analýzy akciových společností s výhledem do budoucna, jak si daná firma bude stát na trhu a doporučení zda držet, prodat či nakoupit její akcie. Analýzy jsou prováděny společností Fio, která je licencovaný obchodník s cennými papíry a tyto analýzy jsou propracované velmi odborně, od této společnosti zde vycházejí i technické analýzy vybraných ukazatelů pomocí grafu. Dalším dobrým nástrojem na tomto portále je Diskuze, kde si mohou investoři vyměňovat své zkušenosti a zveřejnit svůj názor, jak se bude dále vyvíjet kurz akcie.

RM-systém je česká burza cenných papírů Praha, informace k akciím jsou téměř shodné jako na portálu www.akcie.cz, jen je zde rozdíl, že RM-systém se zaměřuje pouze na českou burzu a na www.akcie.cz je uveden přehled i zahraničních cenných papírů

V internetových Finančních novinách najde čtenář spíše aktuální zprávy z investičního prostředí než konkrétní přehledy vývoje kurzů akcií, podílových fondů atd., proto není tento

server až tak vhodný pro čerpání informací, které potřebuje investor, aby mohl vhodně pracovat se svým portfoliem a provádět technickou či jinou analýzu svých cenných papírů.

Důvod, proč by měl investor čerpat ze serveru <http://trhy.penize.cz>, může být provedení technické analýzy a výběr z různých druhů grafů, které poskytují velké množství možností využití. Co zde však podle mého názoru chybí, je odkaz na úvodní stránku, jinak jsou internetové stránky vytvořeny velmi přehledně a intuitivně a investor zde jistě najde všechny potřebné informace.

Portál www.nasdaq.com poskytuje opravdu velké množství informací, které velmi dobře poslouží investorům k určení, do kterých cenných papírů mají vložit své finanční prostředky. Z internetových serverů, které se zabývají kapitálovým trhem, je tento jeden z nejkvalitnějších a nabízí dobře zpracovanou technickou analýzu s velkým množstvím technických indikátorů a informace potřebné k fundamentální analýze

Server www.bloomberg.com v sobě zahrnuje zprávy z investičního prostředí v podobě televizních, rozhlasových a psaných zpráv. Návštěvník si tedy může vybrat, která podoba mu více vyhovuje. Začínající investor a nejen on ocení výuková videa, kde je uvedeno, co všechno by měl sledovat a vysvětlení analýz.

Reuters je mezinárodní zpravodajská agentura, která poskytuje data ze všech oblastí. Nezaměřuje se tedy pouze na kapitálové trhy, ale i na další obory. Ale i přesto můžeme říci, že se zde nalézají dostatečné množství dat potřebných pro naše potřeby.

5.3 Doporučení

Pokud by chtěl někdo čerpat informace o kapitálovém trhu z tištěných zdrojů, tak z domácích doporučuji Hospodářské noviny, neboť jsou přehlednější a je tam více informací týkajících se daného tématu než v Mladé frontě Dnes a Lidových novinách. Hospodářské noviny bych preferovala i před odbornými časopisy.

Financial Times jsou výborné noviny pro získání informací, jsou přehledné a nalézají se zde bezpochybně mnohem více dat než v českých novinách a časopisech. Jejich nevýhodami jsou, že člověk, který neovládá základy angličtiny, po těchto novinách nesáhne a také jejich špatná dostupnost na novinových stáncích.

Finanční noviny obsahují téměř shodná data jako odborné časopisy, tedy základní informace, a proto nejsou opět až tak vhodné pro analýzy cenných papírů.

Burza cenných papírů Praha, a.s. nabízí data o českých i zahraničních cenných papírech a mnoho dalších údajů týkající se kapitálového trhu. Ze statistické ročenky, z ročních a měsíčních přehledů můžeme odvodit další vývoj kurzů cenných papírů a to nám pomůže lépe rozhodnout se o nákupu nebo prodeji cenných papírů.

Při porovnání webu RM-systém a www.aktie.cz vychází lépe druhý jmenovaný portál, protože je zaměřený celosvětově a dle mého názoru je i přehlednější a já jako ne moc zkušený člověk v oblasti investování ocením i záložku Rádce investora, kde jsou vysvětleny základy investování, odborné pojmy a můžu si zde zřídit akciový demoúčet na měsíc zdarma.

Podobnost serverů www.aktie.cz a <http://trhy.penize.cz> je veliká a je pouze na investorovi, který z nich si vybere nebo může pracovat s oběma, neboť každý je něčím výjimečný. Server www.aktie.cz v sobě zahrnuje poradce pro začínající investory, což zkušenějšího investora nemusí moc zajímat, spíše ho zaujmou analýzy pomocí grafu na serveru <http://trhy.penize.cz>, neboť jsou přehledně zpracované.

Ze zahraničních on-line zdrojů doporučuji využívat portál www.nasdaq.com, neboť se zde nacházejí veškeré potřebné informace o cenných papírech a nabízí dobře zpracovanou technickou analýzu. Portál www.bloomberg.com však nabízí i výuková videa, která nezkušený investor jistě uvítá, protože názorná ukázka s mluveným vysvětlením je jistě lepší než pouze napsané vysvětlení.

Zahraniční zdroje jsou vhodné pro investory s dobrou znalostí angličtiny, jinak se někomu mohou zdát méně přehledné, a proto doporučuji spíše používat domácí zdroje, které jsou také velmi kvalitní.

Pokud bych měla porovnat tištěné a on-line zdroje pro analýzu cenných papírů, tak doporučuji využívat on-line zdroje, neboť tyto se neustále aktualizují. Kurzy se v průběhu dne neustále mění, a proto je při čerpání informací pohodlnější počítač, neboť noviny nejsou moc praktické. Vyhledávání na počítači je také rychlejší, neboť stačí zadat do vyhledávače klíčová slova a internet nám zobrazí okamžitě výsledky, kdežto v novinách musíme listovat a někdy požadované informace ani nenajdeme.

Na jednotlivých serverech zabývajících se cennými papíry najdeme většinou kompletní přehled cenných papírů z celého světa, fundamentální a technické analýzy společností a cenných papírů. Dále zde můžeme najít také rady jak začít investovat, stejně jako doporučení, které akcie nakoupit či prodat.

6 Závěr

Hlavním cílem diplomové práce bylo hodnocení informačních zdrojů pro analýzu cenných papírů a jejich následné srovnání z hlediska kvality a využitelnosti v praxi a také formulování doporučení, které zdroje jsou nejvhodnější. Dílčí cíle zaměřené na charakteristiku cenných papírů a metod analýz cenných papírů představovaly postupné kroky k dosažení hlavního cíle.

Hlavního cíle bylo dosaženo pomocí hodnocení tištěných a on-line zdrojů. Bylo zapotřebí nejdříve shromáždit zdroje, ze kterých bylo čerpáno. Noviny jsou běžně k dostání na novinových stáncích, stejně tak i odborné časopisy. Některá z těchto médií však nebyla k dostání a proto bylo využito univerzitní knihovny. Problém nastal při shánění zahraničního tisku. Tento byl k dostání až v Praze, neboť se tam shromažďuje více cizinců než v menších městech. U internetových zdrojů to bylo snazší, některé autorka znala z vlastních zkušeností a pro nalezení zahraničních serverů, které nemusí být až tak známy, byl využit vyhledávač Google.

Z českých tištěných zdrojů jsou nejkvalitnější Hospodářské noviny, avšak i zde jsou informace omezené. Mnohem kvalitnější jsou britské noviny Financial Times, avšak zde už musí mít čtenář alespoň základní znalost anglického jazyka. Při popisu českých on-line zdrojů na tom byl nejlépe server www.akcie.cz, který se zdál k uživateli nejpřívětivější, avšak neobsahuje tak propracované grafické analýzy jako server <http://trhy.penize.cz>. Z vybraných zahraničních on-line zdrojů bylo zjištěno, že nejkvalitnější je server www.nasdaq.com, neboť se jedná o největší elektronický trh cenných papírů na světě. Nicméně někdo může dát přednost informacím agentury Reuters, neboť to je zpravodajská agentura, která shromažďuje zprávy ze všech oblastí života a čtenář ocení ucelenost zpráv. Nicméně neshromažďuje tak velké množství dat týkajících se cenných papírů.

Přínos diplomové práce je praktický než teoretický, neboť problematika cenných papírů byla již popsána mnohými odborníky a asi jen stěží se přijde v této oblasti na něco nového. Práce je vhodná pro nezkušené a začínající investory nebo pro širokou veřejnost, která se alespoň trochu tímto tématem zabývá. Práci lze využít i při výuce předmětů zaměřených na kapitálové trhy a finanční investování, které se vyučují na Fakultě ekonomicko-správní Univerzity Pardubice. Byly zde však popsány pouze hlavní zdroje, které se problematikou investování zabývají.

Cílem práce bylo hodnocení informačních zdrojů pro analýzu cenných papírů a domnívám se, že byl splněn.

Použitá literatura

- [1] DUSPIVA, Pavel ; TETŘEVOVÁ, Liběna. *Kapitálové trhy : 1. díl, Kombinované studium*. Vyd. 3. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2006. 69 s. ISBN 80-7194-896-9.
- [2] HAVEL, Jiří. *Úvod do úpravy kapitálových trhů : vybrané problémy*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 2000. 296 s. ISBN 80-246-0014-5.
- [3] MUSÍLEK, Petr. *Trhy cenných papírů. 1. vyd. Praha : Ekopress, 2002. 459 s. ISBN 80-86119-55-6*.
- [4] REJNUŠ, Oldřich. *Teorie a praxe obchodování s cennými papíry : investice do cenných papírů, světové kapitálové trhy, specifika soudobého kapitálového trhu České republiky. 1. vyd. Praha : Computer Press, 2001. 257 s. ISBN 80-7226-571-7*.
- [5] VESELÁ, Jitka. *Investování na kapitálových trzích. 1. vyd. Praha : ASPI, 2007. 703 s. ISBN 978-80-7357-297-6*.
- [6] Časopis Bankovníctví; číslo 3/2010
- [7] Časopis Ekonom; číslo 13/2010
- [8] Časopis Euro; číslo 14/2010
- [9] Časopis Finanční poradce; číslo 3/2010
- [10] Časopis The Economist; výtisk ze dne 19.3.2010
- [11] Financial Times; výtisk ze dne 5.2.2009
- [12] Hospodářské noviny; ročník LIV - číslo 48
- [13] Lidové noviny; ročník XXIII – číslo 58
- [14] Mladá fronta Dnes; ročník XXI – číslo 58
- [15] Zákon č. 191/1950 Sb., směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů
- [16] Zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů
- [17] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník; ve znění pozdějších předpisů
- [18] Zákon č. 530/1990 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů
- [19] Zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů
- [20] *Akcie* [online]. c2009 [cit. 2010-03-19]. Dostupné z WWW: <<http://www.akcie.cz>>.

- [21] *Bloomberg* [online]. c2010 [cit. 2010-04-19]. Dostupné z WWW: <www.bloomberg.com>.
- [22] *Burza cenných papírů Praha, a.s.* [online]. 1998 - 2010 [cit. 2010-04-24]. Dostupné z WWW: <www.pse.cz>.
- [23] *BusinessInfo* [online]. 2008 [cit. 2010-04-19]. Směnky. Dostupné z WWW: <www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/smenky-opu/1000818/49068/#b33>.
- [24] *Cenné papíry* [online]. c2009 [cit. 2010-04-19]. Úvod. Dostupné z WWW: <www.cennypapir.cz>.
- [25] ČERMÁK, Petr. *Peníze.cz* [online]. 10.7.2009 [cit. 2010-04-24]. Technická analýza: Jak používat klouzavé průměry nejen v akciových grafech. Dostupné z WWW: <<http://www.penize.cz/55215-technicka-analyza-jak-pouzivat-klouzave-prumery-nejen-v-akciovych-grafech>>.
- [26] *Česká národní banka* [online]. c2003-2010 [cit. 2010-04-19]. Dostupné z WWW: <www.cnb.cz>.
- [27] *Český statistický úřad* [online]. c2010 [cit. 2010-04-19]. Dostupné z WWW: <www.czso.cz>.
- [28] *EURO* [online]. c2002-2010 [cit. 2010-04-19]. Dostupné z WWW: <www.euro.cz>.
- [29] *Finančník* [online]. c2009 [cit. 2010-04-19]. Momentum. Dostupné z WWW: <www.financnik.cz>.
- [30] *Finanční noviny* [online]. c2010 [cit. 2010-04-24]. Dostupné z WWW: <www.financninoviny.cz>.
- [31] HODAN, Jakub. *FXstreet* [online]. 2009 [cit. 2010-02-23]. Trendové indikátory. Dostupné z WWW: <<http://www.fxstreet.cz/trendove-indikatory.html>>.
- [32] *Justice : Oficiální server českého soudnictví* [online]. c2010 [cit. 2010-04-19]. Dostupné z WWW: <www.justice.cz>.
- [33] *NASDAQ* [online]. c2010 [cit. 2010-04-19]. Dostupné z WWW: <www.nasdaq.com>.
- [34] *Reuters* [online]. c2010 [cit. 2010-04-19]. Dostupné z WWW: <www.reuters.com>.
- [35] *RM-SYSTÉM : česká burza cenných papírů* [online]. c2008 [cit. 2010-04-19]. Dostupné z WWW: <www.rmsystem.cz>.

[36] *StockCharts* [online]. c1999-2010 [cit. 2010-04-19]. ChartSchool. Dostupné z WWW: <http://stockcharts.com/school/doku.php?id=chart_school>.

[37] *Trhy.penize.cz* [online]. [cit. 2010-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://trhy.penize.cz>>.